

Mluvčí 1

Setkání ohledně přístupu k regulaci holubí populace na Praze 9. Já jsem Leoš Toman, jsem tajemník Úřadu městské části Praha 9. A věřím, že povedeme tady smysluplnou debatu, která bude mít další využití. Představil bych vám svolavatele radního životního prostředí Jan Poupě, je tady mezi námi. Takže já bych mu za chvíli předal slovo. Pak Lucii Kubesa, předsedkyni Výboru životního prostředí hlavního města Prahy 9. Dobrý den. Pak paní Kraslovou jako zástupce Lesů hlavního města Prahy, kteří provozují městský holubník. Dobrý den. Pak Jan Šimáně, sokolník. Pak dobrý den paní Mgr. Alice Čermáková za městský holubník, pan Michal Ďuríček za obecní holubník. Pak z řad odborníků, které jsme pozvali na dnešní debatu, je Lukáš Viktora, zástupce České ornitologické společnosti. Dobrý večer. Doktor Martin Smrček, zoolog se zaměřením na ptactvo, má zpoždění. Věříme, že dorazí v průběhu. Pak doktor Jánošík, ředitel Odboru ochrany zdraví a pohody zvířat za Veterinární správu. Dobrý večer. Doktor Radek Klučan, zoolog, ekologie ptáků, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Dobrý večer. Dále pak pana facilitátora ze společnosti Edutika, Lukáše Kučeru, kterému za chvíli předám slovo. To je z toho důvodu, že je to nestranný odborník. A povede tu debatu tak, aby tady proběhla v klidu a smysluplně.

Mluvčí 2

Dobrý večer.

Mluvčí 1

Pak tady ještě vedle stojí paní Markéta Kačenová, která bude asistovat panu facilitátorovi. Táhle je Helena Krejčová, která dělá technickou podporu. A ještě pár technických věcí. Táhle vzadu za vámi je připravena voda na pití. A toalety najdete za těmi dveřmi doleva, jak jste přicházeli. V tomto jednání bude pořizován zvukový záznam všeho, co bude řečeno na mikrofon. Záznam bude k dispozici na vyžádání. Výstup ze setkání bude předložen Komisi životního prostředí a dopravy k projednání, která zřejmě doporučí Radě městské části řešení. Rada městské části Praha 9 rozhodne o dalším postupu, abychom viděli, co proč jednáme v tomto fóru. A předávám slovo panu facilitátorovi.

Mluvčí 2

Děkuju. Dobrý večer. Možná nám budou přicházet ještě další lidé. A současně vidíte i, že je nás tady poměrně dost. Což je na jednu stranu skvělý. A na jednu stranu je to určitá výzva v tom, abychom ten čas vyplnili nějak jako užitečně a efektivně. Takovým určitým záměrem, proč se tady setkáváme, je dát prostor pro diskuzi. K tomu, aby vlastně jste se nebo část z vás, protože pravděpodobně se nebudou moct vyjádřit úplně všichni, mohla vyjádřit. A hlavně, aby tady zazněly ty vlastně jako aspekty, informace, argumenty. A i když to neřeknete přímo vy, tak aby vlastně tady mohlo zaznít to, co vy sem přinášíte. Buť třeba zprostředkovaně. A takovým vlastně tím záměrem té diskuze je hledání nějakých cest, jak regulovat tu holubí populaci, aby to bylo nějak jako proveditelné pro městskou část a přijatelné pro vás, pro občany. A věřím, že jsou tady zástupci různých stran. Já za chvíli se budu ptát i vlastně, s čím jste přišli a pro co jste si přišli. Budete mít možnost to nějak vyjádřit. A i jestli to bude nějaká informace pro mě a pro ostatní i z úřadu a ostatní, co jsou

tady. A předtím já vám ještě představím vlastně, jak to bude probíhat, nějaká důležitá pravidla, abychom mohli tady společně tím projít. A co nás čeká v rámci programu, abyste měli nějakou představu. Tak a v rámci toho programu bude tady určitý úvod, tam jsme teďka. Pak bude to zjištění, i kdo tady je a s čím jste přišli. S tím, že to já se vás budu ptát, budete to moct nějak ukázat. A protože kdybych vám to každému z vás nechal říct, tak tady v těch jako osm odejdeme a neřekli jsme si nic jiného. Proto budu volit nějaké jiné způsoby. Pak tady bude prostor pro představení situace od pozvaných odborníků. A potom pro kratší diskuzi nad důležitými aspekty v téhle situaci, kde budete moct právě přesně pojmenovat témata, pojmenovat ty věci, na které by se v rámci hledání toho řešení měl brát ohled. A pak si tady představíme vlastně řešení, která jsou. A u nich budeme hledat pro a proti. A můžou to být věci, které směřují k proveditelnosti, k šetrnosti vůči holubům, případně nějaké nákladnosti, možná nějaké další aspekty. No a to by bylo takovým cílem, tohle to vlastně jako vysbírat a vytvořit nějaké kvalitní podklady pro další rozhodování. A to, abyste tady mohli vlastně jako říct to, co jste si přinesli, ale v nějaké jako úsporné formě. To bude mojí rolí. Tady se dostávám k tomu, kdo jsem tady já jako facilitátor. Já jsem odborník, ale ne odborník na problematiku holubů, ale na facilitaci. To znamená, jak provést lidi nějakým setkáním, aby se mohli adekvátně zapojit a aby bylo dosaženo v rámci možností toho cíle. A proto já vlastně budu potřebovat nějaká pravidla. Na začátku jsem tady nějaká už nastavil. Dáme prostor za chvíli. A vlastně že já budu ten, kdo bude dávat a odebírat slovo. A budu takhle přistupovat ke všem, a to i třeba z městské části, i vlastně k odborníkům. Takže může se stát, nebo k vám ze strany občanů, může se stát, že vám skočím do řeči, že vás zastavím, že budu chtít kratší formulaci. Říkám to dopředu, abyste si to potom nebrali osobně. Tak to je i ten bod, který je tady jako třetí. Mluvíme stručně a k věci. Že třeba máte připravenou i dlouhou promluvu, kterou byste tady chtěli přednést. A já se vás budu ptát nejdřív třeba na klíčové body. A pak možná bude čas ještě na nějaký kousek někde dál, k nějaké diskuzi. Ale nemáme prostor, aby každý z vás řekl všechno, co by chtěl. Ale chceme, aby tady zazněly ty důležité věci. Pro to, aby to mohlo proběhnout, tak bude mluvit vždycky ideálně jeden člověk. A bude mluvit na mikrofon. I kvůli tomu, že skrz ten mikrofon se dělá záznam. Takže co není na mikrofon, to vlastně nepůjde do toho záznamu, nepůjde do toho přepisu, nebude se s tím moct dál pracovat. A poprosím taky ztišit mobilní telefony. Když budete potřebovat si něco vyřídit, odběhněte si. Ale ať nás to tady neruší. V tuhle chvíli bych nechal ta pravidla takhle. Když budou potřeba nějaká další, tak je tam ještě přidám. To je vlastně součást i té mojí role, abychom tady užitečně využili ty tři hodiny. Tak a v tuhle chvíli bych předal na chvíli slovo eh panu Poupě jako svolavatel.

Mluví 3

Dobrý den, dámy a pánové. Já jsem si vás dovolil pozvat na dnešní jednání, veřejné jednání ohledně holubí populace na Praze 9. Rozhodli jsme se po vyhrocených debatách na Facebooku a podobně pro použití profesionálního facilitátora. Tak proto je to takhle pojmuté. Pan facilitátor už se ujmul slova, takže vám vysvětlil, k čemu bychom chtěli dojít a podobně. A já to budu tady sedět celé to jednání. Pokud budou dotazy na Prahu 9, na městskou část, případně na odbor, tak tady sedím a jsem připraven dotazy zodpovědět společně s kolegy z odboru.

Mluvčí 2

Tak děkuju. A já vlastně na to navážu už rovnou. A zeptám se, kdo je tady za městskou část. Pojd'te mi ukázat. Takhle zvednout ruku. Na tom si to i ukážeme. Ostatní se můžete podívat, kde vlastně sedí. Aha, děkuju. Kdo je tady jako za odborníky? To znamená, že jste pozvaní, nebo máte vlastně jako informace, které chcete přednést? Děkuju. Vidím, že jsou tady vlastně nějakí odborníci za nás. Pak jsou tady odborníci, respektive odborníci, o kterých víme, a máme je jako zařazené v programu. Odborníci, kterým zkusíme dát slovo později. Kdo je tady z Prahy 9 jako občan? Aha. Aha. Tak a jenom ze zvědavosti, kdo není z Prahy 9, ať vidíme. Mně to přijde, že to je tak jako půl napůl, možná. Že jsou tady jak lidi, kteří tu bydlí, tak lidi, kteří tu nebydlí. A někteří jste vlastně v dvojroli. Že jste tady možná jako za městskou část a vlastně tady bydlíte. Ještě se zeptám, kdo je tady za municipalitu? Aha, děkuju, paní Kubesa. Ještě vzadu vidím ruku nahoře. Děkuju. A tak a pak se zeptám ještě, jestli je tady někdo jako z politik, že by řekl sobě, jako že je tady jako politik, politička? Nevidím. A pak mě zajímá ještě, jestli tu máme nějakého reportéra nebo reportérku. Táhle. Tak to je i pro ostatní, aby věděli, že tady reportér nebo reportérka je. Nevím, jestli vy budete pořizovat nějaký záznam pro sebe, nebo fotit, nebo tak. Dobře, děkuju. Tak bude vlastně přesně tak. Bude přepis toho, co jde tady na ten mikrofon. Plus já tady nějaké ty klíčové věci budu vizualizovat tady na ty flipcharty, které tady vidíte. Tak a teďka se ještě zeptám, protože máme tady nějaké odborníci, kteří, předpokládám, přinášejí informace. Kdo z vás přináší vlastně i popis nějakých řešení? Pojd'te ukázat. Možná se to bude dublovat, to je v pořádku. Aha, super. Kdo by řekl, že je odborník, že má jenom informace a nemá řešení? Taky může být. A je to taky v pořádku. Tak kdo si přišel pro informace? Děkuju. A kdo naopak přišel prosadit nějaké řešení, které si myslí, že je to správné? Aha. Jo, děkuju. Takže máme tady vlastně různé strany. Někteří z vás mají představu, co by se mělo dělat a jak. Někteří z vás si přišli pro informace a možná jsou k tomu víc otevření. Tak posuneme se dále. Ano?

Mluvčí 4

Já mám dojem, že ji slyším hučet. A i je tady slyšíme od pana tajemníka, že bohužel je nás tady hodně. Takže pokud byste potřebovali se na chvíli vydejchat, je možné jako si odskočit na chodbu. Ale jinak s tím neumíme teďka asi udělat víc. Tak něco ještě technického tady na začátek? Nemáme. V tom případě bychom vlastně se dostali k tomu představení situace. A tady, Markéto, jestli mi pomůžete, kdo vlastně by byl jako první, komu bychom dali slovo?

Mluvčí 5

Aha, my jsme chtěli požádat o úvodní rámuující vstup pana ornitologa Vikтору. A případně, jestli už mezitím dorazil pan Smrček, tak pana Smrčka. Pan Smrček ještě nedorazil, tak bychom požádali pana ornitologa Vikтору, jestli by nás uvedl do tématu.

Mluvčí 6

Dobrý den. Já se omlouvám, já jsem dneska vstal z postele a jsem ještě pod antibiotiky a velmi špatně se mi mluví. Nicméně nebudu mluvit dlouho, protože myslím si, že většina z vás je do problematiky holuba domácího nebo původně holuba skalního zasvěcená. Tak snad jenom pár slov za mě jako ornitologa z České společnosti ornitologické, který se

zabývá ochranou ptáků v zástavbě. Takže jsou to převážně teda synantropní, ale nejenom synantropní druhy, kterými se už 16 let zabývám. Holub domácí je vlastně vyšlechtěn z původního holuba skalního, který na území České republiky nikdy nežil. Historicky. Takže je to vlastně z našeho pohledu nepůvodní druh. Je to vlastně ferální zdivočelá populace holuba domácího, který byl už někdy před začátkem našeho letopočtu vyšlechtěn právě z toho holuba skalního. Co se týče velikosti holubí populace v Praze, nikdo o ní v současné době nemá přesné povědomí. Ani my ho nemáme. Ačkoliv data o výskytu ptáků, včetně teda těch holubů domácích, sbíráme, provozujeme faunistickou databázi, která shromažďuje každý den stovky údajů o naší ptačí fauně. Tak nikdo neví, jaká je v současné době pražská populace holuba domácího. Existují samozřejmě nějaké údaje, které jsou velmi aproximativní a jsou také zároveň velmi staré, které teda hovoří o nějakém vrcholu asi 140 000 jedinců. Ale ta data jsou skutečně z hloubky osmdesátých let, takže už s nimi nelze tak úplně dneska operovat. Okometricky se zdá, že holubů domácích v Praze ubývá, ale okometrie není věda. Takže se nedá říct, jak na tom pražská holubí populace vlastně je. Jak je to z pohledu mého jako ornitologa, který se zabývá volně žíci druhy, čili těmi, které vlastně chrání i zákon číslo 114 a příslušné navazující předpisy? My víme, jaké jsou populace přibližně prorýsů, přibližně vlaštovek, přibližně poštolek, přibližně sokolů. Nebo u těch to víme poměrně přesně. Ale jak říkám, o holubech domácích a jejich velikosti a dynamice jejich populace toho příliš nevíme. Zdá se, že holubů ubývá. Čím to je, nevíme také. Těch příčin může být samozřejmě víc. Jednou z těch hlavních si myslím, že je to úbytek hnízdních příležitostí. S tím, jak postupují rekonstrukce, především té staré zástavby, tak holubům ubývá hnízdních příležitostí. Ale to je obecný jev, který platí i na ty volně žící synantropní druhy ptáků. Holuby se také částečně přemístily z té historické zástavby na ta velká satelitní sídliště. Tam teda obývají převážně takové ty šachty, kterými jsou vedeny kabely poskytovatelů různých telekomunikačních služeb. Ale ani o té velikosti těch na těch satelitních sídlištích toho příliš nevíme. Co se týče mého pohledu na možnou regulaci, neříkám eradikaci, protože eradikace je vyloučená. Já si myslím, že holub domácí vždycky bude součástí městské fauny. Protože i když budou přijata různá opatření, tak stejně vždycky budou ten celkový počet holubů jenom regulovat, nikoli jej zcela jaksí vymástit. To jako je velmi velmi nepravděpodobné, že by se podařilo. Takže to je asi tak za mě úvodní vstup. Protože do biologie holubů nechci příliš zabíhat. Nepochybně v souvislosti s těmi opatřeními se k tomu ještě v průběhu diskuze dostaneme. A asi bych teda předal slovo dál, ať zbytečně nezdržuji. Děkuju. Ani jste mi ho nemusel odebrat. Díky. Tak tady jenom z toho vytáhnu ty informace, které jsem slyšel. Nevíme, jak je velká holubí populace v Praze. V osmdesátých letech to bylo třeba 140 000. Ted'ka vlastně je nějaký odhad, že jich je pravděpodobně o něco méně. A nejspíš kvůli tomu, že se postupně rekonstruuji domy a tak. Tak tady se zeptám, koho máme dalšího v pořadí z řečníků?

Mluvčí 5

Potom jsme chtěli poprosit pana doktora Jánošíka z veterinární správy, jestli by nás mohl uvést do právního rámce tématu. Děkujeme.

Mluvčí 7

Dobře. Krásný dobrý podle dne. Děkuji za slovo a děkuji za pozvání. Jsem rád, že vidím tolik

milovníků zvířat. A já doufám, že jak odborníci, tak i městská část, všichni chceme dospět k stejnému cíli, a to a to ochrana spíš těchto zvířat. Nicméně fajn si říct nějaký legislativní rámec, co je možné, co umožňuje legislativa, včetně toho, co asi pro spoustu z vás nezní populárně, a to je jejich usmrcování. Jo, je asi na místě si na liči z toho vína říci, jaké jsou vlastně i možnosti legislativy. Chci tady ještě k tomu říct, že legislativa sice dává návod, ale není to dogma, neříká, že to takhle musí být. Jo, neříká to ani pro městské části, neříká to ani pro další odborníky, neříká to pro soukromé a právnické osoby, které které eventuálně mají možnost jaksi regulovat populaci jak holubů, ale i jiných druhů zvířat. Jo, čili ten rámec, který nám dává jednak zákon na ochranu zvířat proti týrání, a teďka, jak vidíte, je to samotný zákon na ochranu zvířat proti týrání, ten samý zákon, který zvířata chrání, zároveň umožňuje možnosti v některých situacích zvířata dokonce i usmrcovat. A jeden z těch důvodů, který zákon zmiňuje, je deratizace. Jo, i když slovíčko si řekneme, to deratizace hned zní tak jako odpudivě, že vůči rad potkan atd., že je to hlavně vůči těmto živočichům. Ale dále nám to rozvádí zákon o veřejném zdraví, který říká, že deratizace je odstraňování jaksi škodlivých organismů. A teďko, co ten škodlivý organismus je? Jestli je to jenom ten potkan, nebo to je i něco jiného? Ona legislativa v té chvíli se to jaksi rozkládá na dvě oblasti. První oblastí je ochrana před škodlivými organismy v našich polích pro zemědělce, co pokrývá evropská legislativa. A pak tady je ochrana před škodlivými organismy, které jsou v našich domovech, ve městech, obcích atd. a můžou škodit nejenom na plodinách, ale můžou škodit i jiným způsobem. Říkám, můžou. Jo, teďko neříkám, že holub škodí, jenom říkám legislativní rámec. A z tohoto pohledu tuto část už řeší zákon o veřejném zdraví. A zajímavostí všech těchto předpisů je, jak dvou českých zákonů, tak jednoho evropského nařízení, že i když mluví o škodlivých organismech, tak přesně explicitně nevyjmenovávají. Ani jeden z těchto předpisů neříká, že to je Columba livia nebo Mus musculus nebo Ratus norvegicus, že to je ten škodlivý organismus. Jo, odborníci nebo všichni, kteří v té oblasti pracují, mají na základě nějakých kritérií zhodnotit, kdy organismus pro svoje okolí je škodlivý a kdy už je nutno udělat nějaké nějaké kroky. Eh, v jistých smyslech, co se týče domácností, co se týče měst, to je čistá provádění deratizace, kterou může provádět jak občan ve své domácnosti, odchyťování nějakých myší, že jo, myši, pastičky, kladení jedovatých nástrah pro hlodavce. A do této oblasti bohužel pro vás, pro nás, spadá i holub. Proč vlastně se říká o holubovi, nebo jsou na to nějaké závěry, že i holub by měl být škodlivý organismus? Protože jako je to na druhé straně krásné zvíře, i když jeho mládě vypadá trošku hrozně s tím velkým zobákem. Ale přece jen je to pták, který, jak jsme tady slyšeli, v našich městech a obcích už žije stovky let. Ferální zdivočelý není volně žijící. Podle stanoviska minimálně Ministerstva životního prostředí holub není volně žijící živočich, ale ferální zdivočelý živočich. Zde o těchto věcech vlastně jaksi rozhoduje nebo nastavuje oblast veřejného zdraví. Čili ne veterináři, veterinární správa, ani ornitologové, ale právě orgány jako Ministerstvo zdravotnictví a Krajské hygienické stanice. Jo, taky nemají přesně seznam, který ten škodlivý organismus to je, ale vycházejí ze studií, které máme, jak české studie, některé, které říkají o některých výskytech patogenů u zvířat, a pak i studie ze zahraničí, včetně toho, že Státní zdravotní ústav pro potřeby firem profesionálních, které provádějí deratizaci, zpracoval i jakýsi návod, metodiku na odstraňování škodlivých organismů, kde pokrývá oblast i usmrcování holubů. Jo, to je ten rámec, který je. A samozřejmě pak to

usmrcování může dělat jen tak někdo, musí to být profesionál atd. atd. Čili ta legislativní možnost jaksi tady je. Ale neříkám, že možnost znamená dogma, že to tak má se dělat. A samozřejmě vy jste i tady asi z důvodu toho, že jsou i jiné cesty. Já teďko ty cesty nechci přesně všechny zmapovat, možná je ani nemám zmapované, jako jsou například stavení obecných holubníků atd. atd. Já vás do toho zkusím skočit, protože vlastně ty možnosti my si budeme představovat. Já ani nechci mluvit radši. Z toho, co jste říkal vy, tak vlastně slyším, že tady je ta možnost té jako deratizace, ale současně, že to není nějak jako nařízené, že se to musí dělat. Přesně tak. Jedině, kdo to má nařízeno, je provozovatel nějakých podniků, zařízení, například potravináři a jiných závodů, kde ten škodlivý organismus by nabolal nějakou zdravotní nezávadnost potraviny atd. atd. Ten to musí dělat. A ale jako není to někde specificky vůči holubům vlastně tohle to? Ne, ale pokud tam zhodnotíš, že nějaký organismus tam je, který potenciálně... Ano, tak to musí dělat potom vlastně ten vlastně majitel. Dobře, děkuju. Ještě něco. Ostrá, co jsem chtěl říct. Pak jsou samozřejmě nějaké možnosti, že i deratizér má prostě nějaké striktní možnosti, jak to dělat, co dělat. Tak a já bych možná už tohle nechal. Možná na to přijde prostor někde v nějakých dotazech. Dal bych teďka prostor ještě vlastně máme dalšího odborníka, kterému bychom mohli dát teďka na úvod slovo. Pana Lučana, je to tak? Slyším, že chcete mluvit rovnou k těm metodám a k ekonomické stránce. Takže já bych vás vlastně nechal na později, jo, že potom můžete vlastně začít s představováním těch metod. A já bych vlastně teďka spíš otevřel ten prostor vlastně pro to, aby od vás mohlo zaznít, proč je to vlastně důležitý regulovat ty holuby. Protože mám dojem, že někteří z vás vlastně tady s tím přišli. Jo, ukažte mi, kdo byste k tomu chtěli říct něco ve smyslu, proč je důležitý holuby regulovat? Ať zvedněte ruku, ať vím, kolik z vás. Aha, vidím jednu ruku. U vás to není tím směrem? Ano?

Mluvčí 8

Ne, naopak. To je vlastně...

Mluvčí 7

Aha.

Mluvčí 8

Hlavně není důvod prostě...

Mluvčí 7

OK, dobře, děkuju. A ještě u vás. Tak v tom případě poprosím, jestli můžeme vlastně k vám nejdřív mikrofon, potom k vám. Tady. Já taky. Kdyžtak pojďme to udělat tak, že vždycky řeknete svoje jméno, případně jestli mluvíte za nějakou instituci nebo za koho mluvíte, i kdyby to bylo "mluvím za sebe", tak ať vlastně jsme zorientovaní.

Mluvčí 9

Dobrý den. Takže mé jméno je Jirka Michalisko, jsem předsedou Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů. A leč se to bude zdát v městské části Prahy eh zarážející, tak i v okolí Prahy hospodaří zemědělci. A samozřejmě zemědělci eh s nálety městských holubů mají na svých kulturách a na svých pozemcích problém. Ten problém bude za několik málo

dnů velmi aktuální, protože za několik málo dnů se osévají plochy sójou a kukuřicí, neboť veřejné mínění nechce úplně pozemky mít zarostlé eh řepkou. Tím pádem vzcházející rostliny sóje eh čelí obrovskému tlaku v podstatě holubů. A v nemalých eh počtech tyto záležitosti jsou eh obviňováni myslivci v rámci těch v těch oblastí honideb, které tam hospodaří, eh že v podstatě mají za ty škody nést odpovědnost. Ti by je nesli v případě, že by se jednalo o o holuby obhospodařované lovem. Holuba hřivnáče, což samozřejmě eh městský holub není. A dá se to řešit výjimkami, ale ty výjimky se musí uplatnit v rámci municipality a ORP pro tu danou oblast. Eh Já bych k tomu akorát řekl, že holub městský má jediného přirozeného eh predátora, a to je kočka. Eh V ostatních způsobech to eh není řešeno. Eh V rámci v té sóje eh to působí náklady ve výši od 2 000 do 3 500 Kč na hektar při desetiprocentním poškození porostu. Eh Když je to poškození porostu větší, tak ty náklady stoupají.

Mluvčí 7

Pardon, já se vás možná zeptám směrem k Praze 9, kde tady vlastně jako v okolí tam...

Mluvčí 9

Dolet těch těch holubů je i do těch periferních částí, eh kde samozřejmě ti holubi eh ty plodiny vyhledávají. A protože eh hlavní město Praha pronajímá pozemky zemědělcům a vyzývá je k ekologickému způsobu hospodaření, eh tak vlastně tyto pozemky eh jsou pod větším tlakem. A eh upozorním na jednu zásadní věc. Zemědělci na území hlavního města Prahy nesmí nebo nemůžou žádat ani čerpat žádné dotace. Takže všechno, co na těch pozemcích vyprodukují, tak je to všechno, co z těch pozemků v podstatě mají. Takže tyhle ty škody jsou pro ně eh v mnoha případech limitní a a můžou znamenat i důvod, proč teda nepodnikat.

Mluvčí 7

Aha, takže za vás je vlastně ten problém v tom, že ty holuby, kterých je hodně, tak přelétají vlastně eh z toho města na ty jako oseté plochy, které jsou v rámci hlavního města Prahy také. A tam vlastně ničí tu tu zasetou eh věci. Aha, děkuju.

Mluvčí 8

Mohl bych k tomu něco říct? Jako slyším reakci, tak...

Mluvčí 7

To je velmi kontraproduktivní. Zákazy krmení holubů. Aha, slyším téma to krmení holubů, zakázat, nezakázat, že zákaz může být kontraproduktivní kvůli tomuhle podle vás. A ještě támhle, jestli můžeme poprosit, Markéto? Ne, ne, ne, prosím do mikrofonu kvůli záznamu.

Mluvčí 10

Já jsem Libor Šprysl, hodně lidí mě tady zná. Jsem typický sídlištní obyvatel. A protože toto jednání vlastně tady vzniklo na základě aféry, která vznikla tím, že si SVJ v Praze 9 objednalo deratizaci, to znamená odchyt holubů ze svého okolí a krátce umístěné na střeše vyvolaly takovouhle atmosféru, která tady je. Tak já jsem taky typický sídlištní obyvatel. A

musím říct, že pan doktor tady asi možná by měl mohl dodat, jak to je teda samozřejmě s tím, když dochází teda k znečišťování těch balkonů, k tomu hnízdění na balkonech. Eh To znamená, zdali tedy eh ta regulace, vznikne-li požadavek SVJ, je legislativně ošetřitelná z hlediska teda veteriny, případně hygieny nebo jak by se s tím mělo zacházet, protože toto hledisko tady zatím ještě nebylo zmíněno, protože pocit obyvatel je prostě pocit obyvatel. Dík.

Mluvčí 7

Takže tady slyším ten faktor vlastně znečišťování balkonů a to, když si to vlastně objedná SVJ. A že ten zatím svoláním vlastně tohohle setkání byla i nějaká nevole, že SVJ si vlastně objednalo deratizéra a že to může být reakce i na to. Aha, děkuju. Tak a tady je možná, nevím, na koho je to dotaz vlastně tohleto, jestli to SVJ může jako udělat. A jo, tak Markéto, můžete předat mikrofon, prosím.

Mluvčí 11

Tak já jenom krátce odpovím tady z lavice. A zase je to jenom legislativní rámeček. Ano, přesně. Dokonce zákon explicitně říká OSVJ, že mají tu možnost objednat si služby deratizace, pokud zhodnotí, že pro ty prostory, které oni spravují pro své občany, jde o nějaké ohrožení, například zdraví. No, takhle to vysloveně v zákoně napsáno je, co se týče možností SVJ, jejich kapacit.

Mluvčí 7

A možná se zeptám, jestli vlastně s tímhle tím může něco udělat městská část? Nebo jako jenom jako hypoteticky?

Mluvčí 11

Městská část hospodaří a spravuje veřejné prostranství, že jo. Na druhé straně vlastník budovy nebo správce budovy spravuje soukromé budovy. Takže ono se to prolíná, protože samozřejmě holub nebydlí v jednom vchodě jednoho SVJ a má to dopad samozřejmě většího rázu nějakého teritoria daného živočicha, holuba nebo potkana.

Mluvčí 7

Ano, děkuju. Ale to, co v tom slyším, je, že ve chvíli, kdy si teda SVJ objedná deratizaci, tak to může dělat jenom vlastně jako samo za sebe. A do toho vlastně potom ta Praha 9 ani nemůže zasáhnout. To jenom, aby to tu zaznělo. Tak a děkuju.

Mluvčí 8

Můžu vás poprosit, já bych jenom chtěla k tomu něco říct.

Mluvčí 7

To je reakce tady. Kdyžtak můžu předat svůj. A ano, ano. A to je teda reakce na...

Mluvčí 8

Na to, že všichni, co tady jste teďko momentálně, aby říkáte, že my máme pokálený balkony, já nevím, co všechno, jsou to všechno jenom taky zčásti lži, abyste poškodili to zvíře.

Mluvčí 7

Já vás teďka zastavím.

Mluvčí 8

Rozumíte mi, jo? A my tady taky bydlíme a nic takovýho doma nemáme.

Mluvčí 7

Ano.

Mluvčí 8

A ty balkony, který jsou pokálený, jsou většinou, když tam ty lidi už nebydlí, anebo dlouhodobě tam nebydlí.

Mluvčí 7

Aha.

Mluvčí 8

Tak ať si to zajistíte a nevraždíte tady holuby nevinný.

Mluvčí 7

Dobře, slyším. Možná se zeptám tady na to. Tak a já bych poprosil vlastně zkusit to držet víc na té věčné rovině. A současně tady slyším ten jako argument, že nebo tu vaši zkušenost, že vy s tím na balkoně problém nemáte. A možná jenom pojd'te ukázat, ať máme představu, kdo, pro koho to není téma vlastně, nebo nemá problém s tím, jako že by měl pokálený balkon nebo měl problém s holuby. Pojd'te ukázat jenom, ať máme představu. Aha, super. A naopak, pro koho to je téma? Ať vidíme. Jo. Aha. Tak a možná se zeptám, jako pro koho to je téma vlastně jako osobně a případně, protože mám dojem, že co vidím ty ruce, tak že zastupujete nějaký další skupiny, jak je to tady třeba zemědělci. A možná bych dal prostor vlastně tady i těm, kteří zastupují nějaké další skupiny. A mezitím poprosím Markétu, jestli byste mohla říct panu Smrčkovi, co tady zatím tak jako zaznělo, aby na to mohl navázat. Tak ano. A to je teďka k tomu tématu těch balkonů.

Mluvčí 8

A je to téma těch balkonů.

Mluvčí 7

Aha.

Mluvčí 8

Ano.

Mluvčí 7

Tak zkusíme. Ano.

Mluvčí 8

My jsme tady z terénu vyloženě, který žijeme s těma holubama.

Mluvčí 7

A kdyžtak může, jestli prosím, už by to mělo být zapnuté.

Mluvčí 8

Jo, my jsme tady vlastně eh za tu Prahu 9, kteří žijeme s těma holubama v terénu. A jako zásada je, že si každý vlastník má svůj balkon zajistit, aby ty chudáci tam teda potom nehnízdili a podle něho tam neznečišťovali, protože my s tím problémem nemáme. To samý je i problém centra, kde všichni se zlobíte na to, když holuby zalétávají do nějakých věží. A nevím, to to jsem se totiž bavila s odborníkama na ochranu právě těch holubů, ale oni si nezajišťují ty prostory. A není pak holuba vina, že on nemá kam letět, že letět teda do nějaký věže, kde teda má svůj trus, kterej je zase od přírody, že on si dělá různý izolace, má to nějaký funkce. Prostě ty terény se musej zajistit a rozhodně ty holuby nemají kam letět. My je pozorujeme, oni leží, oni spí za deště jakoby pod holým nebem. Já nad nima v noci brečím, protože já se tam pohybuju, jo, v noci.

Mluvčí 7

Děkuju. Slyším. Jenom ještě ještě poprosím.

Mluvčí 8

A jsou v přírodě. Vy jste jim zabrali těma domama jejich místa, kde oni seděj, oni nemají kam letět, a proto jsem za holuby.

Mluvčí 7

Já zkusím, já zkusím vlastně jako vypíchnout, co jsem slyšel v tom, co jste říkala.

Mluvčí 8

A stromy se kácejí, nemají kde bejt. Všechno je to špatně.

Mluvčí 7

Prosím, ještě řekněte jméno.

Mluvčí 8

Jírová Helena.

Mluvčí 7

Jírová Helena za holubníky. Teda ano.

Mluvčí 8

Za holubníky. Každopádně už se o ně, prosím vás, město postarejte tak, aby mohli žít. My nebudeme se dívat, jak je zabíjíte.

Mluvčí 7

Paní Jírová, jenom se chci zeptat, za holubníky, jakože chcete holubníky, ne, že vlastně přímo je poskytujete, nebo tak?

Mluvčí 8

To teď říká pán. To je právě pro holubníky téma.

Mluvčí 7

Ano, děkuju.

Mluvčí 8

Kvůli stavbám, že jo.

Mluvčí 7

Tak jenom já zkusím z toho vytáhnout, co jsem v tom slyšel.

Mluvčí 8

Jo, ještě můžete vést ty holubníky.

Mluvčí 7

Už nám prosím vraťte ten mikrofon.

Mluvčí 8

My můžeme na ty holubníky.

Mluvčí 7

Budeme hledat, budeme. Aha, budeme hledat to.

Mluvčí 8

Když chceš říct něco pozitivního.

Mluvčí 7

Tak my budeme ještě tohleto dále se k tomu vrátíme. Vlastně vrátíme se i specificky k tomu tématu holubníků. A slyším tady vlastně i nějakou nabídku, možná, jak byste vlastně k tomu mohli přispět. A to je důležité. Bude, bude, bude na to prostor. Děkuju. No. Tak super. Jo, slyším, jak to tady jako rezonuje, tohle téma. A jenom bych to chtěl ještě oddělit. My se k tomu dostaneme. Jo, tady, co jsem od vás slyšel, že vlastně podle vás je to, jak slyším v tom téma, vlastně zajistit si ten balkon, aby tam holuby nemohly, případně nějakých jiný prostory, třeba i městský, nebo SVJ, aby tam ty holuby vlastně jako nemohly dovnitř, a že by měly být potom nějaké jiné prostory, které by ty holuby měly využívat podle vás. Aha, dobře, tak děkuju. A já. Aha, aha, můžeme zajistit prostory, kam by ty holuby mohly jít. Aha, děkuju. Tak a teďka bych dal ještě prostor vlastně vám, co jste se hlásili, s tím, že za vás je to vlastně jako problém, nebo že tam vidíte ještě nějaký aspekty, proč je potřeba ta regulace. Nevím, teďka pojd'te se mi znova přihlásit. Myslím, že to byla paní Kubesa. Jestli k tomu ještě jako chcete říci.

Mluvčí 2

Děkuji za slovo. Já, když jsem byla takhle vyzvána, já bydlím v paneláku, nebydlím v paneláku na Praze 9, bydlím v paneláku v jiné městské části, bydlím v něm celý život. Balkon nemám zabezpečený, protože nevím, jak bych ho měla zabezpečit, co tam mám dát, aby tam holuby nemohly zalétávat. Takže nechci si dávat na balkon síť, protože si myslím, že naopak pro další zvířata, jako jsou sýkor nebo rabce, je naopak síť nebezpečná. To znamená, že poctivě, poctivě uklízím z balkonu, co tam přistane. A pravdou je, že občas na balkon chodí moje kočka. Takže možná kočka, možná kočka, vzhledem k tomu, že bydlím v šestém patře, tak si myslím, že to je v pořádku.

Mluvčí 7

Tak jenom pardon, prosím, teďka nereagujte na to, jenom nechte domluvit.

Mluvčí 2

Já jsem si sem přišla vyslechnout názory všech stran, proto jsem se nijak do diskuze nehlásila, protože mě zajímá opravdu to, co je slyšet, nikoliv to, co se někde píše. A myslím si, že zatím v tuto chvíli informace získávám, za což všem děkuju. A samozřejmě i za to, že se toto setkání odehrálo. Takže pokud ovšem zase budu cítit potřebu, nebo budu vyzvána s někým z auditoria, čemuž já se vůbec nebráním, tak se samozřejmě k věci zase vyjádřím.

Mluvčí 7

Tak děkuju. Já bych vlastně se takhle zeptal, jestli je ještě něco, co vám přijde důležité jako obecněji, jako nějaký aspekt toho, protože tady zaznělo, jako je tady, jsou tady, je tady vlastně nějaký legislativní rámec, který říká, je to možné, deratizace, ale není to nutné. Zaznělo tady, že SVJ vlastně to může udělat v rámci svých prostor. Zaznělo za svoje prachy. Ano, zaznělo tady, že si vlastně lidi můžou zajistit vlastní balkony, že jiný prostory taky můžou být zajištěny, že by, že někdo by chtěl, aby vlastně byly poskytnutý jako nějaký další prostory pro holuby, kam by naopak mohly jako lítat a ohnízdit se tam. Zaznělo tady, že někdo možná neví nebo nechce ten balkon zajišťovat. Ale pojďme teďka ještě nediskutovat o těchhle věcech, ale spíš, jestli je ještě nějaký další aspekt, který by byl takhle jako na té obecnější rovině jako pro nebo proti. Jo, ještě předtím, než se kouknem na ty jako jednotlivý řešení, který pak něco umožňují. Ne, ne, ne, v tuhle chvíli není prostor na tohle reagování, a protože vám to nedovolím. Teďka já se ptám, jestli není ještě nějaký jiný aspekt támhle. Pošlem k vám mikrofon. Anebo na pultíku, tam by měl jít vytáhnout. A jenom je tam šoupátko, ať si ho posunete nahoru.

Mluvčí 9

Dobrý den.

Mluvčí 7

Zase poprosím jméno a za koho vlastně mluvíte.

Mluvčí 9

Ano, ano. Já jsem David Číp, jsem ze vedoucí záchranné stanice v Jaroměři. Dlouhodobě se

věnuji ochraně ptáků, jsem dlouholetý ornitolog a také jsem svého času dělal předsedu Národní sítě záchranných stanic. A chtěl bych vám za prvé všem poděkovat, že jste teda sem přišli, že vám není lhostejný osud, osud zvířat, osud holubů. To je skvělé. Eh, zaznívaly tady některé věci, které bych, si myslím, že bych měl uvést na pravou míru. Eh, první třeba to, že eh holuby nemají kam jít. Eh, tak tak to úplně není. Eh, ty divočelí, domácí holuby, kteří tu žijí, tak jsou původně holuby skalní, kteří obývají skály a nerozlišují mezi tím, jestli jestli tady máme eh město, nebo jestli tady jsou skály. A protože jim města připomínají skalní prostředí, které je pro ně obvyklé, tak proto v těch městech hnízdí a hnízdit budou. Protože velký problém, co se týče holubů, je také v tom, že jsou uměle pořád dotováni ze strany závodů od holubářů a samozřejmě se do toho množí ve městech. Do toho ještě přišel teda divoký holub řivnáč, který se nám ve městech začíná také dost jako množit, který původně ještě před nějakýma 30, 40 lety byl lovnou zvěří a byl velmi plachý. Když jste šli po lese, tak prostě ho útěková vzdálenost byly desítky, stovky metrů. Dneska ve městech, a to je opravdu poslední záležitost, 10, 15 let, jsou stejně krotcí jako ty z divočelí holuby domácí. No a teď kon samozřejmě chápu obě dvě strany. Chápu lidi, kteří chápu škody, které holuby způsobují zemědělcům, které způsobují trusem. Chápu zas, že se nikomu z vás nechce regulovat ty zvířata. Máme ta zvířata rádi asi všichni. Asi nikdo nechce zbytečně něco zabíjet, tak jako my. A takže bychom se měli snažit hledat nějakou cestu, která by měla být nejefektivnější z hlediska nějaké regulace, takové neméně invazivní. Tak jsou důležité některé body. Eh, samozřejmě ten první bod je, aby ty, eh, aby nebyl pro ty ptáky dostatek potravy. Takže eh, omezení příkrmování eh ve městech holubů, nebo jsou zákazy, tak jak se to řeší v jiných státech, v jiných městech, co jsem třeba i zjišťoval, eh, tak pro ty, pro to krmení, aby se ty holuby nemnožily, tak jsou celkem relevantní eh jako důvody. Eh, samozřejmě otázka, jestli se to tím dá vyřešit, když tak, jak tady bylo správně řečeno, ty holuby odlétají z města ven a krmí se na těch, na těch polích, kde teda působí ty škody. Takže i když omezíme krmení, nemusí to stoprocentně fungovat. Eh, co dál může fungovat, je, že se zamezí teda těm místům, aby ty ptáci měli kde hnízdit, zejména tam, kde se koncentrují. Eh, jsou to nezabezpečené objekty, ale tím zabezpečováním se můžou vytvořit další nechtěné věci. A my se s tím setkáváme dennodenně, protože se to obvykle zabezpečuje sítěma, které, tak jak tady bylo řečeno, mohou být nebezpečné. Za ne každá síť je nebezpečná, ale problematické jsou zejména ty sítě, které se používají na ty holuby, které mají velká, velká oka a pak se do toho ty ptáci zamotávají. Eh, jsou s tím opravdu, je to, je to, je to, je to vyřešení problému, je to zbláta dolů, že je to ještě horší. Takže pokud by se mělo zasíťovávat, tak je potřeba ty, aby ty oka byly menší, eh, aby se tam do toho ty ptáci nedostávali, protože jinak si tady vyrobíme daleko větší problém, a který řešíme po celé republice v rámci záchranných stanic. Tak se opravdu to ty holuby do toho dostávají, zamotávají se, pak tam někde visí za nohy, musí se to řešit hasičema každou chvilku a je to dost velký problém. Takže co se týče toho zabezpečování, tak opravdu, eh, je jenom osvědčenýma metodama, ať si, ať si nevyrobíme nový, nový problém. A co se týče těch dalších způsobů regulace, tak co se týče těch, eh, městských holubníků, tam bohužel se v praxi zatím ukazuje, že to zas tak moc nefunguje, zejména v Praze, kde je prostě obrovské množství, obrovský množství, velké množství těch holubů. Tak bohužel, bylo by to skvělé, bylo by to krásné, kdyby to fungovalo. Tak a já, ale v té praxi to tady nefunguje. Dobře,

zastavím, protože to už je k tomu, k těm holubníkům, to pak otevřeme zvlášť. Já bych vlastně teďka se zeptal vás, jestli jako jste se stihl trošku zorientovat, nebo byl zorientován, a jestli vlastně máte ještě něco, co byste mohl přidat tady do tohoto toho úvodního nastínění tématu.

Mluvčí 10

Dobrý, dobrý den. Omlouvám se za pozdní příchod. Vekbelích na mě nečekali. Byl jsem někde úplně jinde omylem. I to se stane. Tak omlouvám se. Jinak předesílám, že přestože sedím tady v té části, tak jsem obrovský milovník holubů, holubů tropických, cizokrajných holubů, divoce žijících v naší přírodě. Holub je úžasný zvíře. Kdo z vás někdy měl v ruce holuba, tak peří holuba, který není promaštěný, ale je tím prachem holubím krásně promazaný, je to něco úchvatného, je to tak krásný, to ani papoušek nenapodobí nic. Takže holuby jsou skvělý zvířata. Mají ovšem životní strategii báječnou, protože snaží se co nejrychleji snést vajíčka, vysedět a vysedět mlád'ata. Má jenom dvě ty vajíčka, možná už to tady kolega zmiňoval, protože oni krmí tím holubím mlékem, takže toho moc nenakrmí, jenom dvě. Ovšem stíhají to strašně rychle. A ten holub domácí, ten to zvládá mockrát za tu sezónu, jemu nedělá problém jíst v zimě, v létě, kdykoliv, hlavně když má to jídlo v dosahu. Takže oni jsou schopný odchovat za rok hodně, hodně mlád'at. A protože tady nejsou přirození nepřátelé, tak samozřejmě většina těch mlád'at má šanci přežít. To je velkej problém, protože ten holub sem do té naší přírody nepatří, nepatří do měst. Je to cizí zvíře, který sem přišlo, využilo té naší nabídky, využilo té možnosti, který mu tady jako lidé poskytujeme. Není to nic proti tomu holubovi jako takovému, ale je to situace, která je reálná a je nezbytný s tím něco dělat. Když jsem těsně po revoluci poprvé přijel do Londýna na Trafalgarském náměstí, jsem nadšeně fotografoval stovky a tisíce turistů, kterým seděly holuby na rukách, na hlavách a všude. Tenkrát to vypadalo úplně úžasně. Totéž bylo před v Paříži, před Notre Dame, stovky turistů a na nich desetitisíce holubů. Bylo to skvělý. Až posléze si jsem si uvědomil, jak strašně vlastně je to, je to zkratkový sledování té situace. Kolega tady o tom bude mluvit, nechci předbíhat, ale jenom předesílám, mám to od manželky nakázaný. Ty bojuješ proti všemu, co se ti nelíbí, ať jsou to kočky nebo domácí holuby. Takže nejsem, mám holuby rád a předám slovo dál.

Mluvčí 7

Já jsem vlastně v tom, co jste říkal, slyšel, že to problematický je, že ten holub vlastně ve chvíli, kdy má tu potravu, tak je schopen vyvést těch mlád'at za rok vlastně hodně a že tím pádem ta populace pak může narůstat. Tak poprosím, jestli předáte mikrofon.

Mluvčí 11

Tenhle mikrofon je zapřítán.

Mluvčí 7

Aha, jo, tak potom. Tak a připomenu, prosím, když to je, ztište si telefony. Tak prosím. Dá to víc, ne víc, úplně si to opřete třeba o branu.

Mluvčí 11

Tak počkejte. Tak. Dobrý, děkuju. Ano, dobrý.

Mluvčí 7

Ano, jste slyšet.

Mluvčí 11

Jmenuju se Lipská, jsem tady v zastoupení záchranné stanice pro divoká exotická zvířata tady z Prahy devět, paní Příbylové, která měla být přítomna, bohužel má schůzi někde na Praze šest nutnou. Předala mi dopis, který bych měla přečíst a vzhledem k času, teda budu chodit jenom k určitým bodům se vyjadřovat.

Mluvčí 7

Ano.

Mluvčí 11

Tak za prvé bych se za ní vyjádřila k otázce příkrmování. Píše, že rozhodně příkrmování nepřispívá k zvýšení počtu holubů, spíš k omezení škody v polích. Dnes ale jsou holuby v tak malém počtu, že je to bezvýznamné. Dřív dokázaly sezoba v polích mnoho osetého slunečnice, obilí, všeho, dokázaly létat i 30 km za Prahu. Dnes už jsou hejna malá, v polích je ohrožují dravci, tak se škody významně omezily. Příkrmování spíš drží holuby na jednom místě a umožňuje sledovat jejich zdravotní stav a celkový počet. V některých evropských městech radnice s krmiči spolupracují a ti tak mohou holubům podávat vitaminy, antiparazitika a včas odchytnout zraněné a nemocné ptáky. Přejdu k tomu, že účinnost odchytnutí, jo, není velká. Odchytnutí určitého množství ptáků stimuluje ty zbylé k vyšší reprodukci a také do uvolněného prostoru stáhne holuby odjinud. Pokud je někde dost prostoru pro, řekněme, 80 holubů, tak jich tam těch 80 bude pořád. V uvozovkách nadpočetní mladí ptáci budou buď uloveni predátory, dravci, kuny skalní, ale i potkani a toulavé kočky, nebo letí hledat vhodné hnízdiště jinam, někdy i dost daleko. V roce '94 nechalo město Neratovice vychytat celou místní populaci holubů. Byly to jen dvě kolonie o cirká 600 jedincích. Paní Příbylová píše, moje známá ten odchyt prováděla. Město zůstalo bez holubů dva měsíce, protože radní nenechali opravit ony budovy, kde holuby hnízdily, bytový dům a nádraží. Za čtvrt roku tam bylo stejně ptáků jako před odchytom. Pocházely z okolních měst. Skutečně účinné je znemožnit ptákům hnízdění a znepřístupnění míst, třeba na střechách paneláků atd. Dobré jsou i městské holubníky, kde se odebírá část vajec, takže holuby místo deseti mlád'at ročně vyvedou třeba jen dvě. Tady jen píše, že na závěr jen tolik, holub do Prahy patří, že jedním ze základních potravních základů potravního řetězce kvůli drastickému snížení počtu holubů říká, že je teď tak o 80 % míň. Zanikla dřívější unikátní populace dravce krahujce obecného, kterou nám záviděli ornitologové z celé Evropy. Klesl počet poštolek, které sice neuloví dospělého holuba, ale sbírají holoubata. I vzácný sokol stěhovaný, pro něhož je holub hlavní kořistí, se v Praze víc rozšířit nemůže, protože tu nemá tolik potravy. A pro mnoho osamělých lidí, kteří už si nemohou pořídit další zvíře, je holub na okenním parapetu jedním z pravidelných kontaktů se živou bytostí.

Mluvčí 7

Tak děkuju. Vnímám i tady ten ohlas na to, že tady spousta lidí souzní s něčím z toho, co jste říkala. A vlastně já zkusím zrekapitulovat, co jsem chytil, a pak jsem tady viděl nějaké reakce z řad ornitologů, tak bych možná dal prostor vám na reakci, že vlastně budete mít možnost přinést zase nějaký jiný pohled, nebo možná nějaká fakta další. A tak slyšel jsem, že příkrmování nepřispívá k rozmnožování holubů, že je drží na jednom místě a umožňuje nějakou formu kontroly nebo určitý regulace v tom, co dostávají, a tak, že účinnost odchytu není velká, že se tam stáhnou další holuby, že v Neratovicích to zkoušeli, vychytili vlastně všechny a pak se jim tam zase vrátili, že je, co pomáhá, je znemožnění hnízdění. A ještě tam byla jedna věc, to jestli odebrání holubník vlastně. A tady možná spíš, jestli máte třeba k tomuhle tomu nějaký data nebo informace k tomu vlastně, co zaznělo, tak ten holubník, to je pak asi specificky, že tomu dáme prostor, ale možná k nějakým těm jiným věcem, co se týče tý populace, nebo tak. Připomeňte, kdyžtak. Jo, no, prosím vás, jako jenom nechci to nějak. Ještě za sebe si můžete připomenout jméno a vlastně. Viktora, Česká společnost ornitologická. Částečně jsou to nesmysly. Já paní Příbylovou znám asi tak 20 let. Ne, já poprosím vlastně ne tuhle formu, jsou to nesmysly, ale spíš, jestli dokážete konkrétně říct, co z toho je vlastně jako jinak. Jasně. Predační tlak na holuba se v Praze zvýšil nejenom teda zásluhou toho, že se tady objevily sokoly, ale třeba namnožením populace kuny skalní, což je typicky synantropní šelma, která obývá prakticky celou Prahu od periferií až po centrum. Kuna skalní je významný predátor holuba domácího, bohužel nejenom jeho, ale i netopýrů a volně žijících druhů ptáků. Dalším predátorem jsou poštolky. Poštolka obecná, zejména samice starší, dokážou lovit i dospělé holuby. Dalším predátorem je třeba straka, která dokáže vybírat holubí vejce a holubí mlád'ata, zaplat'pánbůh, protože se aspoň trochu reguluje ta populace holubů. Krahujec obecný poklesl v Praze, ale není to vůbec dáno tím, že by poklesl počet holubů, protože, jak už jsem tady uvedl, my ty čísla neznáme a nezná je ani paní Příbylová, jo, protože neproběhlo žádné sčítání. Tak kdyžtak poprosím, nechte teďka pana ornitologa mluvit. Děkuju. Jak to může vědět paní Příbylová, když se stará? No, tak na základě na základě jakých dat je to odhad? Na základě čeho? Nemůže se bránit, takže to nebudu komentovat. Pojd'me nechat zaznít jenom ty strany v tuhle chvíli v tom, co máme. Populace krahujce obecného, což byl nejvýznamnější dravec v rámci v rámci celé Prahy, protože tím byla Praha velmi, velmi specifická. V rámci celé Evropy je způsobená něčím úplně jiným. Je to způsobeno změnami v Praze, úbytkem jeho přirozené potravy, kterou opravdu netvoří holub domácí. Samice dokáže ulovit holuba domácího, ale tvoří jenom minoritní část její potravy. Takže tolik. Drobní pěvci, drobní pěvci, třeba vrabec, který z Prahy prakticky úplně vymizel, a je to všem jedno. Tak já vás jenom to zastavím. To jsme se dostali někam úplně jinam. Ano, ano, ano, že vlastně říkáte, že predátoři tady jsou, je zvyšuje se ten predáční tlak na holuba, to znamená, je tady i vlastně možná víc zvířat, který ho nějakým způsobem loví, nebo jsou schopný omezit i ty vajíčka třeba, nebo malé holuby, ale že krahujec vlastně neobývá z jiných holubů.

Mluvčí 11

Ty dotazy a reakce nejsou na mikrofon, nejsou slyšet na záznamu.

Mluvčí 7

Jo, ty dotazy, ano, děkuju, to je dobrá připomínka. Ty reakce a dotazy, který nejsou na mikrofon, tak vlastně nejsou pak v tom záznamu. Jo, a poprosím, kdyžtak krátký faktický. Ano.

Mluvčí 11

Krátce se chci zeptat, kdo jste tady viděl nějakýho dravce na proseku?

Mluvčí 7

Tak a já vás zastavím, protože to není faktická reakce, ale aha, tady vidíte, já se přihlásím. Tak dobrý, dobrý, zastavím, zastavím. Nějaká další faktická faktická reakce, nějaký data, informace?

Mluvčí 11

Já ještě.

Mluvčí 7

A zase prosím, řekněte jméno a.

Mluvčí 11

Helena Jírová.

Mluvčí 7

Ano, děkuju.

Mluvčí 11

Já ještě reaguju na ty malý ptáky, že vy, co se týče, nemají kde žít ani ti vrabci. Tady se.

Mluvčí 7

Tak a já vás zastavím, paní Jírová, teď jsme tady kvůli tomu holubovi.

Mluvčí 11

Jo, ale já tohle dořeknu, to je chyba města, protože vy kácíte malé keřiny.

Mluvčí 7

Zastavím vás, zastavím vás.

Mluvčí 11

Když máte, vyřezáte každou třetí, vy vezmete všechny keře.

Mluvčí 7

Aha, takže říkáte, že by pomohlo nějak jako.

Mluvčí 11

Městu kolikrát mě.

Mluvčí 7

Vyřezávat méně dřevin.

Mluvčí 11

Ano, každou třetí můžete jenom a ne všechny.

Mluvčí 7

Děkuju, ale nechci jít tady do tý do tý do týhle tý diskuze. Tak a já bych v tuhle chvíli navrhoval, nebo takhle, je ještě něco, co vám přijde důležitý, aby zaznělo teďka vlastně obecně? Dám slovo vám, pak dám slovo vám. A támhle vzadu vidím. Aha, jo, tak jestli můžu, můžu, Markéto, prosím. Ne, ne, ne, pán říkal, že vám dá slovo.

Mluvčí 11

Já bych, pardon, já bych opět slovy paní Příbylový se vrátila k nemocem, k tomu, co se lidi bojí pořád, že jsou ohroženi nemocema od holubů. Ano, tak jestli můžu k tomu.

Mluvčí 7

Jestli jsou to fakta nějaké, nebo jako stručný sumář, tak prosím.

Mluvčí 11

Jsou to fakta, fakta dávno známá, protože to už jsou všechno legendy o těch nemocech. A tady myslím, že jsou i lékaři, kteří se k tomu můžou vyjádřit. Takže přenos nemocí je legenda, jo, nikdo neřekne, které nemoce to jsou. V letech '80-'90, možná o rok později či dříve, zkoumali odborníci Městské veterinární správy zdravotní stav pražských holubů a srovnávali ho se zdravotním stavem opečovávaných čistokrevných holubů z chovů. Vyšlo, šlo o vzorek 200 ptáků z různých míst a zjistilo se, že všichni jsou stejně dobře zdraví. Závěr byl, že po zdravotní stránce jsou na tom živočelí měští holuby a čistokrevní holuby úplně stejně. Lépe než některé jiné ptačí druhy, které žijí taky vedle nás. Jo, holub hlavně není přenašečem žádných nemocí.

Mluvčí 7

Aha, děkuju, slyším, holub není přenašečem nemocí.

Mluvčí 11

Není přenašečem.

Mluvčí 7

Nevím, jestli to máme nějaký jiný pohled ještě.

Mluvčí 11

Ne, já bych k tomu řekla tu pointu. Ano, ano, jediné, kde se objevují nějaké možné choroboplodné zárodky, je vždycky v jejich trusu a ten trus musí se dostat přímo do úst. Jo, tak nevím, kdo si neumyje ruce a sáhne na holubí hovínko a pak se jde najíst. Jo, je tady prostě, jsou tady vyjmenovaný různé nemoci, nebudu s tím zdržovat, ale holuby nejsou, protože jakoukoliv nemoc, kterou oni dostanou, vzhledem k své vysoké tělesné teplotě, ty

viry i bakterie u nich zahynou, anebo pokud onemocní, tak sami do 48 hodin taky zahynou. Jo, takže nemůžou nic přenášet, ani parazity, protože v našich tělech je pro ně, pro jejich parazity je u nás příliš chladno. Ano, tady je prostě, jsou vyjmenovaný choroby. Mimo chodem, máme tady někde vyjádření, či to je, koukni na to, to je mimo paní Příbylovou, ale hlavně mám tady i další jako přímý, které nemoci. Ano, že například tady chlamydie mají, mají všichni ptáci, nejčastěji se nakazí ošetřovatelé drůbeže atd. Platí, že pro nakažení holuby, nakažení holuby v krátkém době uhynou. Například TBC vůbec nepřenášejí, tu má 1 % holubů a asi 5 % poštolek. Klíšťovou encefalitidu by se dalo nakazit od holuba pouze injekční aplikací jeho nakažené krve. Toxoplazmózu, o tom vůbec nemluvě, to se týká primárně onemocnění savců, který, který se živí masem. Jo, hlavně u kočkovitých šelen atd. Klíšťá holubí a vši nenapadají savce, tedy ani člověka. Stejně tak alergie jsou, alergie jsou velká množství nevyčištěných třeba půd, který už dneska to tak není, že tam jsou prostě ty spory v těch, v tom trusu.

Mluvčí 7

Já to možná zkusím shrnout, že vlastně z toho, co říkáte, takže ten přenos, ten.

Mluvčí 11

Hlavní věc nemají a nemůžou přenášet a sami nedostanou ptačí chřipku, jsou imunní.

Mluvčí 7

Že přenos vlastně těch nemocí na člověka je výjimečný a je tam riziko v případě tomu kontaktu s trusem.

Mluvčí 11

Pardon, já teď nebudu s tím zdržovat, ale máme tady ze zdravotního ústavu, to ještě tam někdo vzadu bude mít. Jo, tak přečtete tam ty výsledky, který jsou v průběhu.

Mluvčí 7

Tak jenom se zeptám, co tam máte za výsledky, ať se vlastně jako úplně neponoříme jako do výčtu výsledků.

Mluvčí 11

Ne, to nejsou. Bylo tady jenom 26 případů. Jmenuju se Dagmar Košanová a jsem ze spolku Holubí dům, starám se o holubník na Praze 6 a mám divoký hnízdiště, kde bylo vyměněno 3000 vajec za jeden rok.

Mluvčí 7

Děkuju, tak jenom dejte si ten mikrofon blíž k puse, ať je to v záznamu. A vy jste říkala, že vlastně máte ten výzkum a jenom jestli můžete teda shrnout, co říká, ať ho.

Mluvčí 11

Státní zdravotní ústav tady mi napsal, že od roku 2018 do roku 2026 bylo dohromady 26 případů, kdy bylo přeneseno holubem nemoc na člověka. Týká se to hlavně starších lidí a že s patnou imunitou, což se u lidí s nadváhou nejvíc stává.

Mluvčí 7

Takže vy jste říkala, že od roku 2018, jo, že máte tady.

Mluvčí 11

Jo, a rovnou bych tady předala i městským za petici, kde je 973 podpisů proti ukončení likvidaci holubů.

Mluvčí 7

Ano, nevím vlastně.

Mluvčí 11

973.

Mluvčí 7

Jak tohle funguje? Já jako facilitátor bych ji asi.

Mluvčí 11

Támhle bych to přebírat neměl, že já to od vás jako úplně nemůžu přebrat. Eh, a tohle vlastně zase v rámci toho, co jste říkala, bude to v tom záznamu. Jo. A já sama jako ještě měním vajíčka ve Strahovském tunelu, nejde jenom o holubníky. Jo, jsou tady možnosti levný, který jsem tady panu Poupěti nabízela, že když ukončí likvidaci, bude to mít zdarma.

Mluvčí 7

Tak a to je super, že k tomu se dostaneme za chvíli.

Mluvčí 11

Jo, měním na vajíček.

Mluvčí 7

Já bych teďka dal ještě, vím, že tady bylo vzadu ještě někdo se hlásil, dal bych prostor. Pak mám dojem, že tady byla ještě nějaká támhle reakce, ale už zkusíme jenom vlastně takhle vychytat stručný body a potom půjdeme do popisu těch jednotlivých řešení. Eh, já bych potřeboval, abyste vytáhla to důležité, aby vlastně jako to nebyla dlouhá promluva.

Mluvčí 11

Já mám tady studie, které tady paní předsedkyně by mohla ke stolečku. Já mám tady papíry, tak asi.

Mluvčí 7

Já vidím, že máte papíry, ale potřeboval bych, abyste z toho vytáhla to, to, to. Tak zkusíme to, ale je možný, že vás budu zastavovat, ať to, ať to shrnete do stručnosti. Tak. Tak já to. Tak a prosím, zase řekněte ještě, kdo jste a za koho jste.

Mluvčí 8

Dobrý den, já se jmenuji Veronika Halfarová, jsem lékařka, pracuji na Praze 1 a jsem tady

společně s mým partnerem Nasirem Kánem, který momentálně ukončil studium na První lékařské fakultě Univerzity Karlovy, která je naše alma mater, a kde jsme absolvovali předměty, jako je patologie, infekční lékařství, epidemiologie, hygiena a mikrobiologie. Takže z hlediska eh veřejného zdraví a přenosu nemocí máme, eh troufala bych si říct, dobré základy. A my jsme přišli dnes na tuto debatu hlavně kvůli eh projevům od paní předsedkyně Lucie Kubesy, jelikož ona na své sociální síti na Facebook eh přidává medicínské studie, které interpretuje eh velmi eh nedobrym způsobem.

Mluvčí 7

Tak a jenom spíš vás poprosím, jestli byste mohla říct vlastně ty bodově ty věci, které jsou.

Mluvčí 8

Já jsem, já jsem paní předsedkyni všechny ty studie vytiskla, napsala jsem k ní veškeré informace, co je tam špatně, takže ona to má. Mám tady další kopie, nechci tuto debatu zdržovat.

Mluvčí 7

Spíš jestli jsou tam nějaké body, které by bylo užitečné, aby teďka zazněly jakoby k tomu tématu, aby to nebyla diskuze mezi váma a paní Kubesou, ale jestli.

Mluvčí 8

Diskuze mezi jí a mnou, ale já vím, že tyto fakta jsou často zneužívaná tady tím způsobem. A jsou to vlastně rozsáhlé desetileté studie, které si nezaslouží, aby byly interpretovány tady tímto způsobem. Já bych to ráda řekla, ale jako jsem pořád přerušovaná, takže jestli mi dáte slovo, tak já tady mám vlastně výčet. Jo, eh jak říkám, tak tyto studie je důležité eh důležité analyzovat z hlediska evidence-based medicine, tedy medicínou, která se zabývá fakty, která se zabývá daty a správné interpretaci statistik. Eh častým problémem je, že eh se zaměřuje prevalence eh přítomnosti patogenů u holubů s incidencí onemocnění, což znamená eh už již zmíněné ornitózy, která je způsobená bakterií chlamydia a psytácií. Tak ta prevalence, což znamená výskyt toho patogenu, může být klidně až 40 % u holubů, ale jde o to, jaké je opravdu veřejné riziko přenosu tady této této nemoci, protože opravdu tyto onemocnění jsou až raritní. Eh u té ornitózy například, tak eh tam vlastně nejčastější nákaza je od je od vlastně ptactva, které se chová jako papoušci, andulky a nějaké vlastně nemoci, které takto jsou přenášeny holuby, tak tam to riziko opravdu je zanedbatelné. Eh dále třeba zoonózy, kryptokokóza, které jsou způsobené plísní, kryptokokus neoformans, který se vyskytuje právě v trusu u holubů, tak k nákaze může dojít téměř výhradně u imunokompromitovaných osob v uzavřených prostorách. Pro běžného člověka na ulici riziko neexistuje. Salmonelóza, ekoly, to jsou fekální orální přenosně onemocnění, což znamená, jak tady paní Lipská zmiňovala, někdo si musí olíznout ruce, které jsou od hovínka, a to je problém osobní hygieny. Ano, takže to je další věc. A například větší riziko představuje neumyté jablko z obchodu než než holuby. Dále paraziti, paraziti jsou specificky vázaní na holuby, a což je velmi zajímavé, v té jedné studii jsem našla, že ten klíšťák holubí teoreticky může i parazitovat na člověku, ale jenom ve chvíli, kdy je odebrán ten holub a on nemůže být na holubovi. A podle těchto studií, eh když je plošné likvidace plynem u holubů,

tak naopak tady ti paraziti potom mají větší tendenci eh se dostávat do lidských obydlí a stahovat se tam. A tyto vlastně tyto veškeré tyto veškeré eh problematiky jsou eh řešeny holubníky, protože holubníky, tam jsou ti holubi pod veterinárním dozorem, mají tam kvalitní přísun krmiva, pokud se tam cokoliv děje, tak se tam dají aplikovat léčiva a je to humánní způsob. Dále bych ráda vyzdvihla, že metoda plynování je vnímaná jako vysoce neetická a může mít negativní dopad na psychickou pohodu obyvatel. Zabíjení zvířat oxidem uhličitým není humánní a není, ráda bych zmínila, není bezbolestné, jak někdy se taky udává v některých laických.

Mluvčí 7

Jenom já vás zastavím, to je vlastně už pak k té metodě, kterou si popíšeme za chvíli. A jenom zkusím.

Mluvčí 8

A můžu se k tomu vyjádřit z medicínského hlediska? Ať tady nemusím znovu.

Mluvčí 7

Zkusím vychytat. Vy jste říkala, že vlastně ten přenos těch nemocí z holubů na člověka, že je jako minimální.

Mluvčí 8

Ano.

Mluvčí 7

Že při likvidaci plynem je potom větší šance, že ty paraziti vlastně nějakým způsobem se dostanou na toho člověka.

Mluvčí 8

Tady z jedné studie, kterou mám tady vytištěnou.

Mluvčí 7

A ještě je tam nějaký takovýhle, takovýhle jakoby obecnější závěr, který by bylo fajn zmínit.

Mluvčí 8

Jo, určitě.

Mluvčí 7

Určitě můžete se propojit.

Mluvčí 8

A já bych ještě ráda, když paní Kubesa má tak ráda studie, tak já bych chtěla vyzvednout právě rozsáhlou studii od pana Haaga a Vetker Angela z roku 2004 a jmenuje se "Health Hazards Possessed by Fertile Pigeons", která po analýze desetiletí dat uzavírá, že holub představuje pro běžného člověka zanedbatelné zdravotní riziko. Takže pokud chcete podívat na nějakou studii, tak se může podívat na tuto studii.

Mluvčí 7

Slyším tady nějaké jako studie. Děkuju. Já myslím, že v tomhle tom prostoru, který tady máme společný, takže nemám vlastně jako úplně eh ten čas, abych vám jako mohl teďka dát víc. Ale pak, kdyžtak ještě k těm jednotlivým řešením, že budete moct třeba dodat. Chtěl bych dát teďka prostor ještě možnost zareagovat. Eh a.

Mluvčí 8

Vy jste tady nechal všechny mluvit a ve chvíli, kdy jsem přišla já jako mladá žena, tak mi tady takhle utnete úplně od začátku.

Mluvčí 7

Ne, já jsem, já jsem utínal i další. Já jsem utínal i další.

Mluvčí 8

Ale ne takhle od začátku.

Mluvčí 7

A ptal jsem se, jestli jsou.

Mluvčí 8

Ale ne takhle od začátku.

Mluvčí 7

Jestli jsou ještě nějaké.

Mluvčí 8

Já jsem si viděl, že jsem na to připravená, a to se vám očividně asi nelíbí, nebo nevím.

Mluvčí 7

Ne, to já jsem říkal i odborníkům, kteří tady měli prezentace, takže je ani třeba nepřednášeli, aby to vlastně nezabralo tolik prostoru.

Mluvčí 8

A tady to zajímá občany. Já jsem.

Mluvčí 7

Já to slyším a můžete potom za tou paní přijít. Jo. Ano. Není ani zdravice, ani od vás, tak ho to nechte víc, protože jsme se ho na to najedli. Takže my.

Mluvčí 8

Můžete prosím po mně přestat křičet? Můžete prosím přestat křičet?

Mluvčí 7

Tak v tuto chvíli vás poprosím vlastně, kdyžtak, jestli byste mohla třeba i si vypsát vlastně bodově takovýhle vlastně konkrétnější věci, který já bych třeba mohl mít na jednom

lístečku, když to tak vezmu, jako stručnější.

Mluvčí 8

Ale to potom vy to budete.

Mluvčí 7

Tak je budete, tak bych vám potom dal prostor ještě přidat to do záznamu, jestli budou další. Nevím, jestli teďka co ještě vlastně.

Mluvčí 8

Já jsem se už jenom chtěla zmínit o té metodě plynování a.

Mluvčí 7

No, ale.

Mluvčí 8

Tak jo, děkuju vám.

Mluvčí 7

Tak jenom tady. To je právě to, co jsem vlastně říkal i předtím, že když to tady někdo zmiňoval třeba o holubníku. Dobře, tak v tom případě my tady už takhle jako otevřeme první metodu a řekneme si k ní vlastně pro a proti. A začneme teda u vás. Jo.

Mluvčí 8

Já budu mít jenom.

Mluvčí 7

A potom, kdyžtak, dáme ještě prostor třeba na nějaký reakce. Ale teďka, když bychom vzali to plynování, takže vlastně pojd'te to otevřít takhle.

Mluvčí 8

Takže jak jsem již řekla, tak zabíjení zvířat oxidem uhličitým není humánní ani bezbolestné. Vysoká koncentrace oxidu uhličitého v krvi, tedy hyperkapnie, aktivuje v mozku centra strachu a vyvolává extrémní pocit dušení, tzv. air hunger. Zvíře neusíná, ale prožívá několik minut masivní paniky a aktivace stresové osy, než ztratí vědomí. Dále bych ráda zmínila, že způsobuje opravdu výrazné pálení sliznic horních a dolních dýchacích cest. Pro zvíře to je bolestivý dráždivý proces, nikoliv klidný odchod. To je vše. Děkuju.

Mluvčí 7

Tak já se ještě naopak vás ještě teďka k tomu jako doptám, jestli k tomu plynování vy byste chtěla ještě něco dodat. Slyším, že to je pro bolestivý. Vypadá to, že ne. Tak. Paní doktoro, jestli ještě k tomu plynování byste chtěla něco dodat. Slyšel jsem od vás, že to je bolestivý a že tam je potom větší riziko přenosu těch parazitů dále. Aha, děkuju. Tak teďka bych dal prostor pro ty reakce. Kdyžtak dovolím si krátkou reakci k vám, ale taky spíš věcně. Prosím.

Mluvčí 9

Děkuju ještě jednou za slovo. Já děkuju, paní doktorko, za tu analýzu, kterou jste provedla. Dala jste si s tím jistě spoustu práce. Já si toho velice vážím. Vy jste našla medicínské protiargumenty a předesílám, že nejsem lékař, takže nejsem schopná argumentovat na vaše medicínské protiargumenty. Ale samozřejmě to je přesně to, proč jsem sem přišla, abych si vyslechla názory ze všech stran, protože opravdu nepatřím mezi lidi, kteří jeden svůj názor považují za jediný správný. Děkuji.

Mluvčí 7

Tak děkuju. Teďka spíš ještě tady vám dám slovo.

Mluvčí 10

Děkuji ještě jednou. Martin Jánošík, Veterinární správa. Tak já bych reagoval z toho medicínského hlediska. Jo, prvně bych reagoval paní Lipskou, jestli se nepletu správně, jsem to vyslovil, nezkomlil. A na v reakci na tlumočení vzkazu vlastně Věry Aladžasové. Paní Věru znám dlouhá léta, známe se dlouho, já na ni obdivuji.

Mluvčí 7

Ne, já kdyžtak poprosím fakt jenom fakticky k datům, pokud to bude.

Mluvčí 10

Dobře. Zazněla tady za mě jedna klíčová věc, a to je, že holub nemůže dostat ptačí chřipku. Prosím pěkně, to není pravda. Každý pták se může nakazit ptačí chřipkou. Rozdíl je pouze v tom, jak který pták je na danou nemoc citlivý, jestli na něm se projeví klinické příznaky, nebo neprojeví, jestli na to uhynie, nebo neuhyne. A samozřejmě máme zvířata jako holuby. Holubi obvykle nám neodcházejí na ptačí chřipku, že to vydrží. Co je ovšem problém u těchto zvířat, že jsou po jistou dobu života přenašeči ptačí chřipky pro další ptáky, pro další populaci zvířat. Takže v tom je ten problém. Ne, že by holub byl ten hrdina, který jediný se s tou ptačí chřipkou poptal. Máme velice citlivé labutě, které nám v roce 2018 padla celá Vltava, přes 400 mrtvých labutí. Jo, já jenom jenom zmiňuji, že že to tak je. A neříkám, že to nakazil ten holub, jenom tady vyvracím argument.

Mluvčí 7

Jenom slyším teda, že může být holub přenašeč pro nějaké další ptačí druhy, ptačí chřipky, ale není možné říct vlastně, jestli se to stalo, nebo pro které.

Mluvčí 10

Není. Ano, já neříkám, že nakazil labutě, jenom říkám, že labutě jsou například citlivější a holub není citlivý. Jestli jste v tom mém sdělení pocítili nějakou snahu to navléct, tu vinu na holuba, tak takhle jsem tu větu nemyslel.

Mluvčí 7

A něco směrem teda ještě k holubům, co byste přidal? K holubům? K holubům? Ne, já jsem spíš chtěl potvrdit, co tady sdělila paní doktorka. Určitě, pokud studie propojující, že jo, to,

co je zjišťováno u holubů, nějaké patogeny, protože například jako ano, jak zmínila paní doktorka, dnes už nazývána nechlamidy, ale chlamidofilapsitaci se u holubů skutečně dá zjistit, ale propojení mezi incidencí u lidské populace, tak takové nemáme, stejně jak dokazuje Státní zdravotní ústav. Jako to nalijeme si jí čistě hvína a faktů, že to riziko riziko je malé, jo, ale pár lidí se samozřejmě nakazilo. Je to riziko víc určitě pro profesionály, kteří pracují se zvířaty, kteří se v něm s nima v denním kontaktu, jo, takže děti by si zejména měly dát pozor, aby jako i i tady zaznělo, že samozřejmě starší člověk citlivější na vnímání té nemoci, mladší méně, může tady vliv hrát hrát i. Tak já možná.

Mluvčí 10

Organismu. Asi všechno.

Mluvčí 7

Slyším, že vlastně ano, že tam může být různě velká citlivost, že ta ten přenos je jako eh malej. A teďka já nevím, jestli vzadu ještě někdo chtěl reagovat předtím. A já bych to udělal v tuto chvíli tímto způsobem. Dáme si pauzu, dáme si pauzu do půl. Vy jste chtěl? Aha. Tak možná, jestli můžeme, jestli to je vlastně tady do toho obecnějšího.

Mluvčí 10

Určitě.

Mluvčí 7

A pak už bychom šli vlastně k těm konkrétním řešením, kde si řekneme víc.

Mluvčí 10

Já jenom mám takovou vsuvku technickou. Jako radní pro životní prostředí mám na starosti i dětský hřiště, kde si hrajou děti. Takže nákaza na člověka olíznutím prstu je možná. To jenom, abychom si takhle jako nalili čistý víno, protože děti jsou samozřejmě děti a olízou si prsty na hřištích.

Mluvčí 7

Aha, tak jenom slyším, že vlastně vy přinášíte tohle to téma, že to může být přenos na dětském hřišti, na dítě. Táhle vidím vlastně, to jsou reakce na tohle to?

Mluvčí 10

Ano.

Mluvčí 7

Tak já jenom mám trochu obavu, abychom se vlastně jako nezabředli do téhle té diskuze. Tak krátký reakce, jo, faktický, pokud jsou.

Mluvčí 8

Ano, dobrý den. Já se jmenuju Renata Ládiová a mnoho let pomáhám zraněným a nemocným holubům. Prošly mi rukama, domovem už stovky holubů. Já mám od dětství velmi špatnou imunitu a nikdy v životě jsem od holuba nic nechytla, nikdy nechytím. Žiju s

nima. Ty nejvíc nemocné mám doma u postele. Spolupracuji dlouhodobě s veterinárními lékaři. Takže jenom já jsem opravdu příkladem toho, že už bych asi musela být po smrti, kdyby byla pravda to, co se o holubech povídá. Děkuju.

Mluvčí 7

Tak děkuju. Vidím, že máte holuba i s sebou. Ano. Tak. Támhle ještě vidím krátkou teda, že chcete reagovat.

Mluvčí 8

Dobrý den. Já už jenom krátce. Jmenuju se Hana Barcelová, jsem tady za sebe a chci se zeptat, zda bychom tedy měli támhle reaguju na pána. Omlouvám se, přeslechla jsem příjmení, zda bychom tedy měli vyhubit i domácí mazlíčky, kočky, psy, protože děti si olízou prsty i i i potom, když se kočka nachází na pískovišti.

Mluvčí 7

Jo, děkuju, děkuju za ten dotaz. Já tuhle tu diskuzi nenechám rozproudit, jo, a ale je tady poukázání na to, že vlastně to můžou být i jiní domácí mazlíci. V tuhle chvíli, co uděláme? Dáme si pauzu, dáme si pauzu 10 minut, ať se můžete napít, ať se můžete odskočit. A i kvůli tomu, že kdybychom teďka jeli dál, tak už to bude fakt náročný, že za chvíli nám to pozornost jako spadne. Takže my si dáme teďka pauzu 10 minut a potom se vrhneme na ty jednotlivý řešení a budeme si říkat právě pro a proti. Pak tam ne, ne, ne, pak tam bude možnost. Ano, nechci už. Ne, nepůjdeme teďka do další diskuze. Dáme si pauzu. Dáme si, dáme si pauzu. Teď je důležitější, abychom pak se věnovali ještě těm řešením, jo. Takže 18:35 budeme pokračovat a už se koukneme na ty jednotlivý řešení pro a proti a vlastně budete mít možnost přidávat argumenty.

Mluvčí 8

No. Je zde napsáno, že nákaza virem ptačí chřipky je u holubů velmi málo pravděpodobná. Riziko nákazy člověka virem ptačí chřipky od holubů je zanedbatelné. Nebyl dosud v České republice dosud zaznamenán žádný případ přenosu ptačí chřipky z volně žijících ptáků či drůbeže na člověka. Rovněž nebyl zaznamenán interhumánní přenos. Takže velmi nepravděpodobně to holuby dostanou, takže nejsou stoprocentně imunní, jak jsem říkala, ale to je ten současné vyjádření Státního zdravotního ústavu. Tak to je asi vše.

Mluvčí 7

Tak děkuju. Dáme vlastně k nahlédnutí asi, že to támhle bude taky vlastně u těch flipchartů, že kdo se bude chtít podívat, tak může potom se podívat.

Mluvčí 8

Já bych ještě teda poprosila o slovo, jak jsme se spolu domluvili.

Mluvčí 7

Ano, a já jenom ještě něco řeknu a pak vám to slovo dám. A to já jsem tam přidal takový jedno pravidlo, jo, protože ono se může stát, že když někdo říká něco, co vám úplně nesedí, máte jiný názor nebo tak, takže máme tendenci někde si o tom něco myslet a někdy to je i

vidět, jo, že někdo se může třeba nějak jako ušklíbnout nebo tak, nebo někdo se projevuje jako nahlas směrem k tomu. Tak vlastně já žádám, kdyby se vám podařilo tohle to si víc jako hlídat, aby vám aby vám to jako nešlo takhle, jako aby to nebylo vidět, jo, nějaký ušklebky, tyhle ty osobní reakce, a abychom se zkoušeli vracet k těm faktům a abychom opravdu tady jako nechali zaznít ty informace, s kterými potom se pak bude dál pracovat. Děkuju. A já teďka předám vlastně vracím vracíme se k tomu, co tady bylo původně jako označený jako splynování. A já jsem byl upozorněn, že existuje oficiální název usmrcování CO2, tak jsem to změnil na to. Přidal jsem tam ty lístečky, který jsme měli, to znamená pocit dušení, není to bezbolestné, že tam je větší šance přenosu těch parazitů. A vlastně teďka chvíličku se budeme věnovat tomuhle tomu tématu a vy dostanete slovo a zase poprosím jméno a eh vlastně za koho mluvíte jakoby. Tak.

Mluvčí 8

Můžu s tím začít?

Mluvčí 7

Ano, prosím.

Mluvčí 8

Já jsem já se představím. Já jsem Lucie Bittnerová a jsem majitelkou bytu, kde SVJ vlastně tady Praha 9 SVJ zaplatila eh na střeše eh odchytové klece. A musím říct, že teda eh s tím nesouhlasím. Měli jsme i bod schůze, kde nás pár bylo, který s tím nesouhlasili, dokonce i poznatek, že jak ty klece o tom se vlastně ani nemluví pře nikoho, ne nikoho tu na protistranu nezajímá, že jo, jak se holub cítí, tak jak ty holuby jsou v tý kleci, kde vlastně přirozeně chtějí ven, tak jak se tam mlátěj, tak lidem v těch vysokejch patrech eh padaly daleko víc. Ten trus padal vlastně na ty balkony, jo, to je jedna věc. A druhá věc je dívat se, jak eh jednou, dvakrát týdně prostě přijdou, jdou, nesou v pytlích mrtvolu. A když ještě člověk potom se odborně dozví, že vlastně ten holub, že to není ihned, že trpí, přijde mi to teda, možná vám to přijde tady nemístný, ale v dnešní době mě zaráží ta neúcta k životu a výběr, že tenhle druh prostě si nezaslouží žít, jo. A myslíte si, co chcete, ale já s tím nesouhlasím a myslím, že nás bude čím dál tím víc.

Mluvčí 7

Děkuju. Já jsem tady z toho chytil vlastně, že jste z SVJ, kde byl ten odchyt v klecích, že když se to dělo, tak jste viděla vlastně, jak odnášejí ty mrtvolu opakovaně. Bylo to nějak jako nepříjemné a že i víc tam padal vlastně ten trus toho a takhle, a že to je něco, s čím nesouhlasíte. Aha. Ještě ano, ještě ještě ještě na ten mikrofon, jo. Tak ne, ne, ne, ale to je, ať to máme v tom záznamu kvůli tomu.

Mluvčí 8

Jenom ještě nevím, jestli jsem teda řekla, že vlastně Praha 9, což mě překvapilo, eh zaplatila vlastně SVJ, zaplatila tyhle ty derazizační klece. Aha, takže jsem neměla ani šanci se bránit, že to jde z mých peněz, ale jde jako poplatník taky.

Mluvčí 7

Děkuju. To je důležitá informace, kterou tam přidám. Nevím, proč ten mikrofon.

Mluvčí 8

Aha.

Mluvčí 7

Jo, už jsme zjistili možná, proč to píská. Děkuju. Slyšel jsem, že vlastně Praha 9. Ano, prosím mikrofon. Já bych se rád zeptal, jak dopadlo to hlasování v tom SVJ?

Mluvčí 8

Pardon, ale paní to.

Mluvčí 9

No, no, ale já se vás poslouchám. Ale paní to. Dopadlo to tak, že ty, co měly ty ten trus, kterej jim padal, protože ty zvířata prostě se trápí, chtějí pryč, nechtějí bejt v kleci, že jo, jsou to volně žijící. No, dopadlo to tak, že že nás samozřejmě, protože eh spousta lidí tam je v podnájmu, je je prostě jim je to jedno, jo, takže eh dopadlo to tak, že nás bylo samozřejmě, což čekáte, že řeknu, nás bylo míň, co jsme to, ale oni lidi nevědí, co je odchyt. Já jsem to taky nevěděla. Já jsem si myslela, že odchyt je, že odchytanou a hezky je pustí někde do lesa. To se a pozor, to se nesmějete, pane Špricl. Já jsem jenom chtěla říct, že eh tohle si opravdu myslí mnoho lidí. Já jsem dělala anketu různě po lidech a opravdu si myslí, že je jenom odchyt, a nebo vůbec nevědí, že tohle vlastně se dělá, že jdou do plynu. Nevědí to lidi, ale budou to vědět.

Mluvčí 8

Ještě poprosila, já bych ještě dál to navázal.

Mluvčí 7

Tak jenom eh slyšel jsem tady v tom, co byl tady dotaz, eh to jenom zkusím zrekapitulovat, co jsem v tom slyšel důležitýho. Jenom poprosím na chvilku vypnout ten mikrofon a pak si ho zapnete, jo. To znamená posunout dolů tu šoupačku. Ono to jinak dělá ty pískavý zvuky. Ano, tak. Jo, ten jestli můžete ještě přidat k tomu dotazu vlastně.

Mluvčí 10

Já jsem.

Mluvčí 1

Ukončete to, my si to prostě jako veřejnost nepřejeme. Nebudu tyhle nechutnosti podporovat." Jírová Helena.

Mluvčí 2

Jo, děkuju. Tak možná já bych vám dal... jenom tady mám jako reakci ještě ze strany města, tak ať to zazní na mikrofon, ať to neříkám já.

Mluvčí 3

Já jsem tady požádal pana facilitátora, jsem tajemník Úřadu městské části. My vnímáme váš názor, proto jsme udělali tady tu debatu a chceme se o tom bavit. Netvrdíme, že to tak budeme dělat pořád. Prostě byla to poprvé, kdy tady byl vznesený nějaký odpor vůči tomuto řešení. To řešení se, přiznám, dělalo se tady 25 let, byly tady pekárny od koleg a těch holubů tady prostě bylo hrozně moc. A ta regulace se tady nějak dělala a dělala se, řeknu, do minulého roku. A teď se bavíme o tom, jak to dělat lépe. Proto jsme se tady potkali. A čekám, jako co tady co tady z toho vyplyne. A samozřejmě nás zajímá váš názor, zodpovědnost je toho rady, je to zodpovědnost zastupitelstva. Oni dostanou tenhle výstup, tak jenom nebud' me hysteričtí, jako že my to tady chceme dělat pořád. Nechceme najít nějakou rozumnou cestu, kudy jít. Ale prostě jsme taky lidi a nechceme, když se něco dělalo špatně, tak v tom nechceme pokračovat. Jenom takové krátké.

Mluvčí 2

Tak jenom abych... děkuju. Abych vlastně nerozjel diskuzi, tak vlastně vím, že se tam někdo hlásil. Tak jestli můžu poprosit mikrofon předat. A vlastně jsme teď u toho smrcování plynem.

Mluvčí 3

Tohle je čistě technická záležitost, asi pan doktor z veteriny mně potvrdí. Technicky se ten odchyt provádí tak, že 4 až 6 hodin setrvává maximálně ten holub v té kleci. To jsou pravidla veterinární správy používaná v jiných městech. Nevím, jak to má Praha 9. Každopádně Český svaz ochránců přírody, který tuto deratizaci provádí v Ostravě-Porubě pravidelně, každoročně, odchytává kolem tisíce holubů v sezóně, která trvá od října do února maximálně, spíš do ledna, protože už v lednu ty holuby začínají hnízdit. Takže samozřejmě, co se týče těch kavek... Nechci teda tady SVJ z Prahy 9 jako kritizovat, ale obávám se, že kavka je natolik chytrá, že do té klece s těmi holuby nepoleze. Ale nebyl jsem u toho. Stejně tak stejně tak s hřivnáčem. To znamená, že pokud jde o tyto věžáky, tak by podle těch veterinárních předpisů neměly tam být tak, aby teda nosily mrtvolky z těch klecí, jak tady zmiňujete. To je nesmysl.

Mluvčí 2

Tak jenom se zeptám, jak říkáte, že by neměly nosit mrtvolky z klecí, tak oni je odnášejí živé? Nebo jak to funguje?

Mluvčí 3

Tak asi nepředpokládám, že na střeše plynují. Teda já nevím, pane doktore...

Mluvčí 2

A já nevím, jestli tady je někdo, kdo může říct, jak to přesně probíhá. Protože támhle a případně tady... Tak aha. Tak já zatím dám mikrofon vám a pak vy.

Mluvčí 4

Alice Čermáková, mluvím za sebe, dobrý den. Slečna Karla Trnková provedla na Karlově univerzitě výzkum, kde měla rozhovory s deratizátory anonymně, a ti jí potvrdili, že ti holubi jsou v klecích několik dní, klidně i týden, protože ti deratizátoři mají tu klec třeba 40 až 50 km od svého místa, tudíž v každém počasí se jim tam nechce dojet. A potvrdili také, že kolikrát se stane, že ten holub má useklou hlavu v klecích tím, že se ho nějaký dravec snažil vyrvat ven a podobně. Ta diplomová práce je k dohledání, určitě doporučuju. Pravdivé výpovědi deratizátorů jsou anonymní, takže se opravdu nestyděli říct všechno, co je realita.

Mluvčí 2

Děkuju. Slyším, že vlastně je na to nějaká jako diplomová práce, na to, že jsou holuby v kleci déle. Támhle, pane, jestli to bylo něco jiného, tak řekněte a pak dám prostor vám.

Mluvčí 4

Ty diplomce? Ty diplomce?

Mluvčí 3

Ano.

Mluvčí 2

Jo, jo, jo. Zase, jestli řeknete jméno.

Mluvčí 5

Já jsem zároveň kantorem na Karlově univerzitě. Tu diplomovou práci...

Mluvčí 2

Jméno přidejte, prosím.

Mluvčí 5

Jmenuju se Radek Občan. Působím na katedře zoologie Přírodovědecké fakulty. Tu diplomovou práci z Fakulty humanitních studií jsem si asi před třemi dny stáhnul. A opravdu jsem se zhrozil, protože to je dokonalá ukázka něčeho, čemu se dříve říkala buržoazní pavěda. Teda to si stáhněte. Nikdy by to neprošlo na žádné jiné fakultě než Fakultě humanitních studií. V té metodice té diplomové práce je například... Diplomová práce musí být věda. Věda se dělá tak, že data se sbírají objektivně. Tahle slečna v té diplomce přímo v metodice píše, že si jenom vybrala lidi, s kterými chce mluvit a od kterých to chce slyšet. Dopředu vyloučila odborníky, jako jsou zoologové, ornitologové a další. To tam je napsáno přímo v metodice. Já vám to, kdo chcete, pošlu. Je tady několik lidí, kdo si tu

diplomovou práci čtl. U nás na Přírodovědecké fakultě by to nikdy, nikdy neprošlo. Jo, nikdy. Jo, prostě to, když se tady někdo odvolává na nějakou diplomovou práci.

Mluvčí 2

Děkuju. A já vlastně nechci, abychom zabředli do téhle diskuze. Takže se na nás vrátím teď k tomu usmrcování. A jestli jsou tady další pro a proti. Nechci reakce na diplomku nebo tady na tu reakci. K tomu usmrcování tady a pak vidím vzadu. Takže ano, prosím. Tak ještě vy. Ano. Ne, prosím vy. A pak dostanete slovo vy. A potom vy.

Mluvčí 6

Chalupa Ondřej, dobrý den. Já jsem vlastně v přímém kontaktu s tou deratizační firmou, která umísťuje ty klece na ty budovy a potom vlastně je tedy usmrcuje podle pravidel. Ty holuby vynáší teda v nádobě živé a usmrcují se jinde. Jo, a vlastně ještě bych vyvrátil možná tady nějakou takovou drobnou nejasnost kvůli tomu, že my vlastně neděláme pro SVJ odchyt holubů na jejich střeších. My je odchytáváme vlastně na celé Praze 9 a SVJ si o ně zažádá vlastně v průběhu roku. Já sbírám vlastně podněty od SVJ, kde jsou největší vlastně epicentra těch holubů, kde jich je nejvíc. A tam potom umísťujeme klece, pokud je možnost na tu budovu tu klec umístit. Musí být plocha, musí tam být přístup a SVJ musí souhlasit s tím, že ten deratizační technik vlastně se tam bude pravidelně vyskytovat ve společných prostorách.

Mluvčí 4

Mohla bych... Já bych, kdyžtak, kdybyste chtěli se podívat, já mám pár fotek těch živých holubů v těch klecích. Mám tady společně mrtvé holuby, živé holuby, takže můžu potom na požádání ukázat všem. Takže to tak není, jak říkám.

Mluvčí 2

Přidejte jméno do toho. A já bych držel teď to pořadí. Jo, tady. Ano.

Mluvčí 4

Ano, tak prosím.

Mluvčí 7

Já jsem jenom chtěla ještě říct dvě věci. Jedna je ta, že jestli teda byli živí, tak jsem na vlastní oči viděla, že pokaždé... Já jsem to sledovala. Pokaždé bylo, že ten pytel zauzlovali. Modrý, igelitový, mám to nafocené. A opravdu. Takže jestli v tom byli živí, o to hůř. A další věc, jak tady říkal pan Chalupa, že dělají nějakou... Kam to teda dají podle toho ohlasu SVJ? Tak já mám dopis od SVJ, že oni požádali Prahu 9 o tu klec na naši střechu. Takže nevím, co je pravda.

Mluvčí 2

Ano, a to je vlastně to, co říká.

Mluvčí 7

Takže tipujete, že kam to dáte. Jo, ještě.

Mluvčí 2

Vraťte mikrofon, prosím. Jenom ať je tam ta reakce.

Mluvčí 6

Já za ten rok dostanu několik podnětů od různých SVJ prostě na různých částech Prahy 9. A potom to předávám technikovi a ten sám prostě ve spolupráci se mnou vlastně vytipovává přesně ty střechy, kde kde SVJ má, kde jich je nejvíc, a kde má SVJ vyloženě zájem o to umístění té klece. Jo, je to prostě organizovaný odchyt. Vlastně platíme to teda z veřejných peněz. Ty střechy nejsou naše, ty jsou toho SVJ. Jo, takže to platíme my, to platí radnice. Jo, to platí prostě.

Mluvčí 2

Tak děkuju. Takhle, protože bych rád, abychom stihli vlastně ještě se podívat na ty holubníky, na nějakou ekonomiku toho. Takže teď dáme ještě prostor tady. Reakci vám jsem to slíbil. Táhle vzadu, nebo jestli půjdete blíž, bude to super. A potom už půjdeme dál, protože máme tady... Hodně je tady zaznívá, že to jako nechcete, nebo vy, co tady jste. Tak ať vlastně ještě propátráme toho víc, ať se na tom nezasekneme. Jenom tady paní a pak vy.

Mluvčí 7

Já bych chtěla potvrdit.

Mluvčí 2

Jméno, prosím.

Mluvčí 7

Helena Jírová. Já bych chtěla potvrdit, že mám taky svědectví, kdy na střeše klec plná holubů, kavek a všeho možného byla tři dny v 30 stupních vedra. Ti ptáci byli bez vody, bez ničeho. Normálně tam hynuli od vedra. A my jsme zakročili a zařídili jsme, aby byli puštěni a zachránili se. A od té doby veřejnost to nevěděla. A od té doby to rozhlašuju. A říkám to, a ti lidi, co jsou tady, se to teprve dozvěděli. Stalo se to před dvěma lety. Až když jsem to rozhodila do sítě, protože každý zhrozeně koukal.

Mluvčí 2

Děkuju. Tak díky, díky za příspěvek.

Mluvčí 7

A objednávají to předsedové, ne lidi.

Mluvčí 2

Já už teď nenechám reagovat, byť... Kde to bylo?

Mluvčí 7

To neřeknu, protože mám taky zdroje.

Mluvčí 2

Jo, jenom je tady dotaz, kde to bylo.

Mluvčí 7

A víte, ne, je to všechno v lidech. Ten zákon, třeba tohle je špatně, funguje dobře, ale lidi to nedodrží. A nepřijdou a nechají tam tu klec.

Mluvčí 2

Ne, spíš... Ano, a ten dotaz byl, kde to bylo, že to bylo na Praze 9. Aha, ale že nechcete prozradit, kde konkrétně. Aspoň katastr jste ochotná říct?

Mluvčí 7

Prosek Střížkov, prostě tam, kde já bydlím.

Mluvčí 2

Prosek Střížkov, kde paní bydlí. Děkuju. Tak prosím.

Mluvčí 4

Já jsem to jenom chtěla potvrdit. Jako zase Renata Ládiová, zase z praxe, jako ochránce zvířat, že jsem byla xkrát kontaktována lidmi. Ocitla jsem se na těch střeších s klecemi. A vím moc dobře, že velmi často ty holuby tam opravdu jsou několik dní. Není to pravda, že po hodinách nebo obden ty holuby vyndávají z těch klecí. Opravdu zůstávají tam bez vody, hynou tam v těch klecích horkem. A ti deratizátoři si dělají reálně, co chtějí. A nikdo je nekontroluje. Nikdo je nekontroluje. Jedná se o týrání zvířat.

Mluvčí 2

Tak děkuju. Slyším vlastně tady, že máte zkušenosti s tím, že jsou opakovaně v těch klecích zvířata, že tam jako uhynou třeba přímo v těch klecích, a že tam podle vás chybí kontrola těch deratizátorů. Tak a já už bych se teď potřeboval přesunout k dalšímu. Pokud bude prostor, potom ještě tam třeba dodáme, jestli to je něco úplně jiného, co ještě nezaznělo. Není? Tak to tam už... Tak už ne. Jo, a je to něco jiného vyloženě ještě? Tak krátká reakce. Já se bojím, že to bude jedna, druhá, a že v tom se zahrabeme.

Mluvčí 6

Pokud si SVJ objednalo samo klec někdy v letním období, kdy jsou taková horka, tak to nebylo organizováno námi. Jo, my ten odchyt provádíme v zimním období. Můžu to...

Mluvčí 2

Aha, tak možná důležitá informace, že to může jet po více liniích, že to může jet vlastně takhle přes... Ne, ne, ne, teď...

Mluvčí 7

Kdyby to někde bylo zneužíváno, tak to ať to nedělají.

Mluvčí 2

Tohle byla reakce tady. A my půjdeme teď už na další. Nebo ještě vy, krátkou. Tak poprosím tam. A pak už bych dal slovo vám, že byste mohl říct vlastně k té ekonomice a vlastně začít, že bychom otevřeli téma holubníky a a a a pokračovali dál.

Mluvčí 7

Jo, děkuju moc. Králová Eliška, jsem tady za sebe. Jenom než to ukončíme, chci poprosit, řešíme tady celou dobu pro a proti. Za celou dobu se tam už pak nic nepřidalo. A jenom po téhle diskuzi, myslím si, že jedno velké proti je, že nikdo přesně neví, nekontroluje. A to bych tam napsala. Nikdo neví, jak tahle metoda pořádně probíhá, kde k ní dochází. Tak jestli by se to tam dalo přidat.

Mluvčí 2

Děkuju. Připíšu tam, jako že chybí kontrola, nikdo neví, jak to probíhá. Za vás. Tady ještě máme reakci. Tak ještě té dám prostor.

Mluvčí 5

Já bych možná jenom reagoval k jedné věci, která tady zazněla a která se nějak výrazně nediskutovala. A to je... To byl komentář támhle paní kolegyně z Lékařské fakulty k tomu, že usmrcování pomocí oxidu uhličitého je bolestivá věc. Já to nemůžu rozporovat, ale to je jenom otázka naprosto technická, která je prostě v zákoně o týrání zvířat, že podle toho zákona se ti ptáci mohou usmrcovat jenom takto. Není vůbec žádný problém použít nějaký jiný typ anestetik. A jistě mi nebudete odporovat v tom, že když vás někde při operaci v nemocnici uspávali, tak jste teda žádnou paniku... A možná paniku, ale žádnou bolest necítili. A přesně takhle, přesně takhle funguje usmrcování, že se ta anestetika dávají jenom delší dobu. Já jsem sám na sobě používal chloroform. Potom usnete. A když to necháte u těch dýchacích cest dýl, tak zemřete.

Mluvčí 2

Takže slyším bezbolestně.

Mluvčí 5

Já bych to, já bych to zastavil.

Mluvčí 2

Děkuju.

Mluvčí 5

Je to... Byla to vlastně připomínka k tomu, že je těžké nějak říct, jestli to je bolestivé. Není? Nebo není? Ne? Aha, že existují jiná anestetika, která vlastně nejsou... A jsou povolená, nebo nejsou? Jsou povolená. Aha. Jo, že jsou, že jsou drahá. Další způsoby usmrcování. Aha. Dobře. Děkuju. Jestli... Počkejte. Jiný fix. Já už vás teď nenechám. Já už potřebuju, abychom se přesunuli k těm holubníkům a dalším metodám, abychom si posbírali pro a proti.

Mluvčí 7

Už jsou mlád'ata v prosinci. My to máme prostě v našem okrese, v našem úřadě, že už máme mlád'ata. A vy berete rodiče a ti ptáci před námi prostě umírají, ty holuby. Proto už se hnízdí dřív. Ta zima je teplá.

Mluvčí 2

Tak ještě přidáme tohle, co říkáte, že se hnízdí dříve, že už teď v zimě, že to je celý rok. Vlastně i tady zaznívalo... To tady vlastně bylo od pana už předtím, že holuby jsou schopné vynést několik populací nebo několik těch jako mlád'at za celý rok. A teď už se dostaneme k těm holubníkům. Jo, tak. A tady vlastně mám otázku, kdo to začne. Holubníky. Bychom si řekli pro a proti.

Mluvčí 7

Tak tady možná můžu přidat, že my jsme pozvali zástupce městských holubníků a obecních holubníků.

Mluvčí 2

Ano.

Mluvčí 7

A ty bychom teď asi vyzvali.

Mluvčí 2

A můžete k potichu?

Mluvčí 7

Počkejte, já jsem si někde na to... Jo, co byl ten poslední aspekt, co jsem měla napsat? Já jsem to...

Mluvčí 2

Tohle bylo, že hnízdění i v zimě.

Mluvčí 4

Takhle? Jo, super. Tak dobré odpoledne vám všem. Děkuji za slovo a za možnost přispět k debatě o budoucnosti regulace městských holubů na Praze 9. Moje jméno je Alice Čermáková. Aktivně se angažuji za spolek Městské holubníky a kromě toho jsem napsala diplomovou práci na Masarykově univerzitě na téma městských holubníků. Představím vám proto v krátkosti své výsledky té práce a zahrnu tam data z Německa a data přímo za Městské holubníky v Česku. V krátkosti, ještě to tady úplně nezaznělo. Městský holubník je kontrolované zázemí, které soustředí holuby na jedno místo díky dostupnému krmení. Holuby zde tráví až 80 % svého času. Tím se shromažďuje trus na jedno místo a ošetřovatelům umožňuje vyměňovat skutečná vejce za umělohmotné podkladky. Koncept městského holubníku se poprvé objevil v devadesátých letech v Německu a ve Švýcarsku. Vidíte to, že? Dnes má v Německu holubník přes 40 měst. Na základě studie s těmito městy

od Německého spolku na ochranu zvířat se ukázalo, že tato města považují náklady za holubníky za oprávněné, mají méně holubů, méně znečištění a hodnotí je jako úspěšné. Město Augsburg má dnes 12 fungujících holubníků, město Cáchy 9 holubníků. Jde o holubníky na půdě kostela, vlakového nádraží, na půdě radnice, mobilní přívěsy v parku nebo střechy parkovacího domu. Ročně odeberou 6 až 13 000 vajec a sesbírají 5 až 10 tun trusu, který by jinak skončil ve veřejném prostoru. Obě města potvrzují, že se snížil počet stížností lidí na výskyt holubů a znečištění s nimi spojené. Město Bielefeld šlo do holubníku formou mobilního přívěsu v parku. Ten je výrazným prvkem ve veřejném prostoru, lidi se o to zajímají a stále více se městu hlásí mladí lidé, kteří jsou ochotní se o holubník starat. Výstavba dvou holubníků vyšla v přepočtu na 100 000 Kč a ročně odeberou 600 vajec. Další město, Dizingen, má holubníky dva na půdě hlavního nádraží a věž v parku, každý pro 200 holubů. Město deklaruje, že obyvatelé zástavby, kde holuby hnízdily pod fotovoltaikou, jsou spokojeni, protože se všichni holubi přesunuli do holubníku. Měsíčně vynaloží náklady v přepočtu 1 500 Kč, ročně vymění 500 vajec za umělohmotná. Je to menší město, proto dva holubníky na zdejší populaci stačí. To je nutné s tím operovat. Další město, pardon, Düsseldorf. Vidíte Düsseldorf? Má holubníků sedm a ročně vymění přes 5 000 vajec. Od roku 2008 do roku 2005 tak vyměnili přes 70 000 vajec. Konkrétně tento holubník stojí na parkovišti a má na střeše solární panely, které uvnitř pohání pásové dopravníky na trus. Poslední příklad z Německa. Město Hannover Hafen deklaruje, že oproti roku 2011, tedy před výstavbou holubníků, se populace holubů snížila o více než polovinu a okolí je čistější. Holubníky mají dva a měsíční náklady jsou v přepočtu 3 000 Kč. Pojďme se podívat, jak se nám daří aplikovat augsburský koncept do českých podmínek. Spolek Městské holubníky založila Michaela Klimšová a dnes je pod spolkem v provozu sedm holubníků. Městské holubníky zajišťují od vytipování vhodných míst pro holubník, projektovou studii, po balíček služeb údržby a pravidelné správy z provozu. Prvním z nich byl holubník v Bílovci na půdě gymnázia. Bílovec je malé město, má zhruba 7 000 obyvatel. Vidíte Bílovec? Má zhruba 7 000 obyvatel. A ani těch holubů tady tím pádem není tolik. Takže je potřeba si uvědomit, že malý holubník o kapacitě 100 holubů je v tomto případě dostačující. 100 odebraných vajec je pak adekvátní počet k velikosti zdejší populace. Pane ředitel gymnázia považuje holubník za úspěšný a deklaruje snížení znečištění na fasádě školy. A co je zajímavé, vlevo dole vidíte kameru s přenosem 24/7, takže vidíme, že holubník je obsazený a funkční. V Brně. Vidíte Brno? Děkuji. V Brně jsou dva holubníky. Na střeše Magistrátu města Brna a na půdě věznice. Opět jedná se o menší holubníky. Určitě nelze předpokládat, že to rapidně sníží populaci v celém Brně, kterých je zde asi 15 až 20 000. Zároveň se musí brát v úvahu, že první rok trvá, než si holubi na místo zvyknou a budou se zde cítit bezpečně, aby zahrnili. Počet vajec se každopádně zvyšuje. Holubník na půdě věznice byl uveden do provozu letošní rok a údržbu provádí vězni v substituční léčbě v rámci svého pracovního programu. Výstavba vyšla na 120 až 150 000 Kč a podařilo se i zapojit studenty Střední odborné školy řemesel, kteří vystavěli dřevěné budníky. Holubník v Jevíčku se nachází na půdě soukromého bytového domu na přání majitelky, která se dlouhodobě potýkala se zamořením na půdě. Za první rok otevření, tedy zkušební rok, se odebralo 80 vajec. Je to malé město, malá populace holubů. Starosta města si pochvaluje, že holuby jsou nyní většinu času uvnitř a nehnízdí v útrobach městské věže, kde jsou uloženy kabely a

datové sítě a odkud musely odklízet desítky tun trusu. Cena výstavby byla 70 000 Kč díky výstavbě pomocí technických služeb města. Holubník v Moravské Třebové je opět klasická půdní vestavba na základní škole. Stejně jako u předchozího holubníku na gymnáziu zde není žádný hygienický problém. Holuby jsou pravidelně pod zdravotním dohledem a úklidem. Novinkou je holubník v Mladé Boleslavi, a to na střeše obchodního domu u Kauflandu nebo v Plzni v centru. Se 13 zástupci českých měst, kde holubník provozují, a naopak i kde ho zamítli, jsem vedla rozhovory v rámci diplomové práce. Zajímalo mě, jak holubník hodnotí zpětně a proč ho jinde odmítli a pokračují v klecových odchycích. Starostové, radní, vedoucí odboru životního prostředí považovali holubník ve městech, kde funguje, za prokazatelně účinné řešení. Holubník vnímají jako edukační záležitost, která vyžaduje osvědčený a progresivní přístup po vzoru útulku pro psy a kočky. Kdyby neexistovaly, zvířata by se v městském prostoru nekontrolovaně množila jako holuby. Všichni nemůžou milovat holuby, tak jako všichni nemají rádi včely, ale obecně se města s holubníky nesetkávají s významným odporem ze strany občanů. Proč holubník jinde odmítli, i když se s konceptem seznámili? Argumenty těchto samospráv jsou následující: že je moc drahý, není ho kam umístit, kdo by se o to staral, a co na to řeknou lidi. Jenomže se vším se zástupci měst s holubníky vypořádali velmi úspěšně. Stejně jako u klecových odchytů přístup cizí odborné osoby do budovy není problém, výskyt potkanů žádný holubník nepotvrzuje, problém s nemocemi není ani na školách, ani v obytném domě, kde holubníky fungují. Reakce veřejnosti byla příznivá, na Praze 3 to byl dokonce mediální hit. Cena výstavby se odvíjí od veřejné soutěže a kapacity nebo designu holubníku a je tak velmi individuální. A pokud se nechá holubům v hníždě podkladka po dobu cyklu 21 dní, stejně jako v chovech okrasných a poštovních holubů, nepoznají, že se vejce odebírají. Navíc se čas od času nechají mláďata vyvézt. Pokud bych to měla shrnout, protože jsem na konci své prezentace, tak se domnívám, že tady máme způsob regulace, který je etický a dlouhodobě udržitelný a stojí za zvážení. Děkuji.

Mluvčí 2

Tak děkuju. Teď já tady mám vlastně poznámku, že paní Košanová by mohla ještě... Jo, ještě máme od obecního holubníku. Ano, to jste vy? Tak v tom případě, jestli můžete navázat. Ano. Vlastně teď žádáme Městský holubník, je to tak?

Mluvčí 8

Obecní holubník. Dobrý den. My jsme za Obecní holubník. Naše organizace byla první, která vznikla v tomto státě. A začali jsme tuhle myšlenku propagovat. A my tady máme teda taky data na prezentaci. Ale já bych chtěl ještě zdůraznit jednu věc. Jako i to tady jde cítit. My jsme... Když není to tak, že by ta města jako o těch holubnících nevěděla. Neexistuje městská část v Praze, která by ještě nebyla informována o holubnících. Takhle to vůbec není. Ale my jsme vždycky postavováni do té situace, že my musíme dokazovat, že ty holubníky jsou funkční. A ano, jak jsou funkční. Ale když přijdou naši odpůrci, tak my musíme dokazovat, že oni nemají pravdu. Jo, tak tohle je situace. My tady jsou naprosto nerovné podmínky. A já myslím, že nemluvím jenom za sebe, tady je prostě se propaguje deratizace. Navzdory tomu, že bychom mohli mít...

Mluvčí 2

Já vás tady zkusím navést. Že tohle setkání je právě, abychom se koukli na tyhle další varianty. A jestli...

Mluvčí 8

Takže máme tady další varianty. A jsou efektivní.

Mluvčí 2

Co jako co by rozvinulo tu předchozí prezentaci? Co třeba tam nezaznělo? Ještě co byste vlastně jako doplnil?

Mluvčí 8

Já rozumím, ale my bychom my to jako teďka my to teďka nestihneme. A já jsem tady proto, abych vlastně posbíral co nejvíc těch podnětů. Máte možnost se propojit. Máte možnost si, kdyžtak, vyžádat možná i prezentaci. Jo, myslím, že to je super příležitost.

Mluvčí 2

Dobrá. Máme jako ty data a jsou k dispozici. Holubníky jsou efektivní. Není pravda, že by byly dražší. Je ty ceny jsou srovnatelné jako s odchvy. A opravdu, já to řeknu takhle, za mě jako není důvod, aby se těm holubníkům nedalo šanci. A to, proč se jim nechce dávat šanci, jako můžu, je to asi každý jako víme, si můžeme domyslet.

Mluvčí 8

Jenom možná, jestli řeknete vaši hypotézu, proč se jim nedává šance.

Mluvčí 2

Dobře. Není důvod, proč není dát holubníkům šanci. Proč nechceme dát holubníkům šanci? Jako tohle chci vědět. Jo. No, jako... Tak třeba pan Číp řekl, že holubníky nefungují. Dobrá. A já teďka... Na základě jaké informace? Na základě jaké studie?

Mluvčí 8

Já vás zastavím. Tady právě bych chtěl posbírat tyto informace. Možná tady někdo ještě přinese to, proč holubníky nefungují. Ale zajímá mě, jestli vlastně nějaká ještě třeba data, která byste mohli říct navíc oproti tomu, co bylo. Aha.

Mluvčí 9

Tak kolega už tady začal. Já bych teda k tomu doplnila, že náš...

Mluvčí 2

Jestli řeknete jméno k tomu, prosím.

Mluvčí 9

Diana Vašková. Jsem taky obecní holubník. A náš přístup je trošku jiný, než možná i některých jiných organizací, které se zabývají touto problematikou. Takhle. Holubník je jakoby super věc. Může fungovat. Může fungovat. Ale je tady třeba zmínit důležitou

skutečnost, že ta regulace holubů, estetická regulace holubů, je nějaký systém, systém opatření, komplexní, který, když prostě něco vynecháme, budeme aplikovat jenom jednu věc, tak to fungovat ani nemůže. Jo, takže pak jakoby se stává, tady prostě je ta diskuze postavená trošku, nebo měli jsme z toho takový dojem, buď odchyty, nebo holubníky. Jo, ale ta věc je trošku komplikovanější. A to bychom rádi, aby tady zaznělo, protože jako nevybíráme si tady, jako jestli budeme plynovat nebo dělat holubníky, nebo atd. Ale města k tomu občas přistupují, že si objednájí jinou věc a očekávají, že vyřeší všechny jejich problémy, ať už je to odchyt, odlov, nebo třeba ten holubník. A pak jsou třeba zklamaní, že to nefunguje. Jo, a prostě jako spolupráce pak končí jakoby s tou, s tím, s tou společností, která jakoby třeba přináší tu etickou regulaci. Takže náš přístup je takový, že my prosazujeme ten komplexní přístup, který teda, který teda jednak obsahuje kontrolu hnízdních příležitostí, protože je třeba zamezit holubům možnost hnízdění. Především se jedná o zabezpečení objektů, řeším tedy půdy, pak etické zábrany. Jako zábrany jsou jako různé možné, že jo. Často se, často se uplatňují hroty nebo prostě sítě, které pak nefungují, ptáci se v tom trápí. Přitom existují jiné jakoby humánní varianty, o kterých třeba lidi neví. A to my taky prosazujeme. A chceme prostě, aby to veřejné mínění bylo v tomto jiné a hledalo jiné jako varianty v tomto ohledu. My sami jsme zkoušeli eh například spirálové deflektory, které jsme si objednali z Německa. A je to úplně perfektní. Eh Holub si nesedne na plochu, která vlastně eh je nějak jakoby, není jakoby eh rovná. A zároveň to tomu holubovi nijak neublíží. Současně jsme zkoušeli repelenty, které vlastně vnímají ptáci eh jako oheň, protože vnímají další spektrum eh ve svém zraku jako ultrafialové, takže to je taky odrazuje. A co se týče těch sítí, ty je také jako možné použít, ale musí to být pod nějakým dohledem. Jo, takže musíme kontrolovat, jestli ta síť je v pořádku, jestli není nějaký defekt. Osobně teda se přikláníme spíš k možnosti k pevné zábrany. Používáme třeba pletivo, a to s nějakým minimálním, prostě minimálním, tak jako jeden centimetr je úplně ideální, že se to nechytne vlastně žádný jiný pták, který by tam pak mohl jakoby zahynout. Co se týče i těch, toho z prvního ptáka, jsou absolutně bezpečný v tom případě. A jakoby v určitém směru může pomoci i biologická ochrana pomocí dravců, pouze jako doplňková metoda. Jo, tak je to, že jsme aplikovali, že teďka tady máme dravce a jako v rámci nějaké jako reintrodukce jakoby dravců do Prahy, což jako je to tady prezentováno, že že to je jakoby nějaká metoda regulace a jde spíš o tu samotnou reintrodukcí toho ptáka, že jo. Ale jako doplňkově nějak to může fungovat, může ten dravec někoho chytit, nějak od toho holuba, je to možné, ale to bychom pak, ještě nám to tady vysvětlí, že myslím si, že tady je přítomná i firma, která tohle má na starosti, a řekne nám k tomu víc. A hm, pak je to úklid veřejných prostranství. Jo, prostě ještě jakoby eh jako zesílit tuhle možnost, protože ty holuby se budou živit tak i, že zakážeme krmení, tak prostě ty odpadky tady jsou pořád. Jo, takže jakoby eh to nic nevyřeší. A eh de facto je to jako jako fakt win-win pro všechny, pro toho holuba, protože se jakoby nebude živit tou nezdravou stravou. A pak je to tedy kontrolované krmení, kdy například dáme eh naopak dáme holubům možnost, aby se krmili zdravě, tím pádem jakoby ozdravíme jejich populaci. Eh ty hotspoty vlastně fungují na místech, kde holuby už jakoby jsou, nebo kam chceme je přetáhnout, že jo, třeba kde chceme stavět holubník, tak tam uděláme hotspot a ty holuby takhle tam nalákáme na to krmení. To vlastně jde v ruku v ruce pak s tou další metodou, což jsou tedy jednak tedy ty

holubníky. A ještě předtím bych teda zmínila ty divoká hnízdiště, která se taky konzervuje odběrem vajec, které vlastně zmínila už překladatelka petice, paní Košanová, která takhle odebere na dvou pražských podách 3000 vajíček. Jo, takže to je taky efektivní, taková low-cost metoda, kde třeba není možné to holubník postavit, ať už z různých specifických technických důvodů, nebo prostě nemáme jakoby čas a potřebujeme rychle vylepšit tu regulaci. A pak jsou ty regulační holubníky, které vlastně jakoby plus plus této metody a já to úplně rozvíjí i s tím velkým přístupem. Takže a v neposlední řadě je důležitá, velmi důležitá komunikace veřejnosti a osvěta, protože eh my vlastně, když těm lidem vysvětlíme té veřejnosti, že holub není hrozba a problém, tak ten problém z velké části mizí a eh nemusíme ho si ho ani vůbec řešit, že jo, protože to je jakoby na eh na zpětnou vazbu veřejnosti, že on nás žádá nějaké řešení. No, asi asi určitě ty holubníky, ale to už jsem tady byla vysvětlit, tak to můžu přeskočit. Jo, tady u vás k tomu ještě já jsem přeskočit. Tady jsou ty data. No, takhle je špatně tady vidět, ale už jsem úplně.

Mluvčí 2

Děkuju. Teďka tohle, že máte vypnutý, nebo tohle?

Mluvčí 9

No, já jsem chtěla, jsem chtěla zpátky na ty data, přesně, aby to bylo vidět. Jo, protože dobře, už.

Mluvčí 2

Dokážeme se dostat zpátky ještě na data?

Mluvčí 9

Ne, jako teďka jako ten další řád, tohle potřebuju, jako abyste viděli to jakoby v České Budějovice, jich vlastně tady nepálili, ale ono to možná maličký, sem toho máme hodně.

Mluvčí 2

Do toho asi nemáme prostor teďka jít, ale jestli byste z toho mohla vypíchnout jednu věc, nebo třeba tři tři body jenom.

Mluvčí 9

Ano, tak eh my jsme vlastně zvolili příklady měst, kde eh fungují holubníky a současně tam byly zrušeny odchyty. Jo, tak bylo vidět, že prostě, že je v tom městě nějaký jakoby ten efekt toho holubníku. A v České Budějovice, které v předčasné době vlastně eh se tam nachází dva největší holubníky v České republice a odchyty tam nejsou už od roku 2022. A holubníky vlastně fungují eh v oblasti nádraží a pak vlastně se jen k centru. Jo, a ta populace, jak vidíte, tak ona teda jako zavatelka holubů odchytila, zavřela do holubníků, kde byly čtyři měsíce. A už jakoby ten první rok tam byl výborný výsledky. My máme výsledky z posledního roku, kde bylo odebráno celkově 1510 kusů vajíček. Jo, jenom ze dvou holubníků. Jo, obrovský úspěch.

Mluvčí 2

1500 kusů. Aha, dobře.

Mluvčí 9

A současně i ten odebraný trus, což je taky důležitá věc, řešily vajíčka, ale trus, to je vlastně trus, který by mohl být na ulicích a takhle byl zachycen v tom holubníku. Jo, takže tu máme dalších vlastně 917 kg trusu, který byl zachycen v tom holubníku. No.

Mluvčí 2

Děkuju. Tak já bych to takhle nechal. Jo, ale děkuju moc vlastně i tady za ten výčet těchhle těch dalších jako opatření a věcí, jak jste říkali, že je to vlastně komplexní soubor opatření, kde vlastně jsou i ty další věci, které jsme jako moc rádi, že tady zazněly, že to je ta jako kontrola hnízdních příležitostí, etické zábrany, dravci, sítě pod dohledem. Kdyžtak poprosím. Ano, ano. Dobře, pak dám slovo vám. A pak ano, tak tři věty.

Mluvčí 9

Jo, dobrý den. Já jsem Pavla Procházková, já jsem koordinátorka pražské lokální skupiny při organizaci Obráz o bránce zvířat. Chtěla jsem vlastně jenom říct, že my jsme si udělali takový malý průzkum v rámci organizace, obeslali jsme městské části s dotazem, kolik vlastně eh stojí tady to zneškodňování holubů ročně. A v podstatě jsem jenom chtěla potvrdit slova pana Ďuríčka, že eh ty částky jsou opravdu naprosto srovnatelné s ročním provozem těch holubníků, eh což je vlastně kolem těch 100 000 Kč. Dostali jsme zprávy z Prahy 3, z Prahy 5, můžeme můžeme doložit a z jiných částí Prahy. Tak jenom tohle jsem chtěla říct. A my vlastně vůbec za ty obránce nechápeme, proč se v dnešní době investují vlastně stejné peníze do dotýrání zvířat, když se když se můžou investovat prostě do nějakých inteligentních řešení. Myslím si, že to je trošku středověk. To je všechno. Děkuju.

Mluvčí 2

Děkuju. Tak pak vlastně já tady mám informaci, že nízkonákladové řešení je možné. A ještě, jestli k tomu vlastně paní Košanová. Ano.

Mluvčí 9

Jestli byste to stručně i představit.

Mluvčí 2

Ano, jestli byste mohla stručně vlastně představit to řešení nebo možnost, nebo co nabízíte.

Mluvčí 9

Já teda jako dělám to, můžu, jo, určitě, určitě už jsem to zapla. Tak jo, ty divoké hnízdiště, kam chodím vlastně na půdy, a tam to měním, ty vajíčka, přitom uklízím i trus. Vlastně letos jsem uklidila 4000 tun, teda 4 tuny trusu. Jo, pro město to nestojí nic. Pak chodím do Strahovského tunelu, samozřejmě, když tam nejsou auta, a tam taky měním jakoby vajíčka, což zase pro město nestojí nic. Plus tam mám teda ten holubník na Praze 6, tam jsem posouvala ty holuby kontrolovaným krmením, trvalo to půl roku, což bylo asi trošku delší, ale teď už jsou u holubníků, pár holubů už je vevnitř. Moje holubníky pro Prahu 6 jsou cenově opravdu nízkonákladové, ale taky chci říct, že je to pro Prahu 6 speciální cena, protože je to moje srdcovka a není to možné všude takhle dělat. Ale ty hnízdiště divoké,

vybírání vajíček, kam my dosáhneme, lidi, když tam mají hnízdo, můžeme to přijet, vyměnit zcela zdarma. Jako jsme levnější než likvidace holubů a humánnější.

Mluvčí 2

Tak děkuju. Vlastně v tom slyším nějakou nabídku řešení. Jste.

Mluvčí 9

Já to mám v výpočty. Jo, aha, jo, já to mám na Praze 1, nechci říkat výstavu, ať to řekne paní kolega.

Mluvčí 2

Jo, není to v záznamu. Jo, jenom tady máme, jestli můžete říct.

Mluvčí 9

To jsou data správně z minulého roku, kolik jsem vybrala vajíček, dvě půdy.

Mluvčí 2

Aha, takže dvě půdy. A vidím, že to je za měsíc 40 až třeba 200 vajíček za měsíc. Tak na půdě. Děkuju. Tak teďka bych dal prostor vám, a pak dám prostor vám. Pardon, jenomže ona už zmizela, bohužel, v té prezentaci, ta poslední stránka. Mě jenom zajímalo, kolik holubů je v Českých Budějovicích. Ta informace zcela zásadní tam nebyla. A tak jenom se zeptám holubů, na koho je to dotaz? A tady, tady těm dvěma, co prezentovali. A pak mě zajímalo, když říkáte, že tam je 200 holubů v tom holubníku, to je jako 100 párů, nebo 200 párů, nebo co to je za informaci? Takže celkem tam bylo, jak jsem to pochopil, 170 párů holubů v tom celém. Z kolika tisíc holubů v Budějovicích?

Mluvčí 9

Takhle, jakoby ten nejde vlastně o to ubytovat všechny holuby do toho holubníku. Jo, ten holubník má hlavní efekt stabilizaci hejna. To je vlastně ten poslední dílek té skládačce, jak jsem to vysvětlovala vlastně předtím. Jo, takže nejde o to prostě mít tady 100.

Mluvčí 2

Tak to 200 je skutečně 100 párů, 200 holubů je 200 kusů.

Mluvčí 9

To je 200 kusů holubů.

Mluvčí 2

Takže v holubníku hnízdí holuby, tak nás zajímají páry, ne jedinci, že jo? Jistě, jistě, tam budou nějaký, co jsou líný a nehnízdějí. Takže jo.

Mluvčí 9

Jako prakticky je to teda pro 100 párů, protože je to uzpůsobený vlastně i ty budníky, aby tam prostě bylo těch, že to takhle je jako.

Mluvčí 2

A kolik je holubů v Budějovicích, netušíte?

Mluvčí 9

To tam možná vidíte, protože zase je to jako hrubý odhad. Jo, takže to je prostě jakoby to odhadla.

Mluvčí 2

Tam vidím nahoře 10 000. Dobře.

Mluvčí 9

Monitoring a vadili to takhle jako hrubě docela. Takže dobře, děkuju. No, no. Já bych ještě chtěla dodat k těm Českým Budějovicím. Já jsem tam vedla rozhovor s pánem, který stojí za výstavbou toho holubníku, a potvrzují, že ty holubníky jsou opravdu masivní. Škoda, že tam nebyly fotky, jsou opravdu obrovské půdy. Já si jako troufám tvrdit, že tam jich je možná i 200 než těch kusů. Měsíčně, ročně se odebere 1500 kusů a je to obrovské. Pán mi potvrdil, že těch holubů je méně ve městě, je tam opravdu méně znečištění v tom centru toho, protože ty holubníky jsou velmi blízko centra.

Mluvčí 2

Děkuju. Táhle vidím reakci. A pak už bych zase dal, přidal slovo. Já jsem se tady tý paní ptal, Jiří Janák, radní pro územní rozvoj Praha 9. Já jsem se tady tý paní ptal, že říká, že se bere 4000 kg trusů, to je, což je toxický. Tak co s tím dělá? Protože likvidovat toxický odpad je hodně drahý. A ona říká, že to dělá zadarmo. Tak co s tím dělá, s tím odpadem? Možná, jestli vás můžu poprosit odpovědět.

Mluvčí 10

Já si to platím všechno ze svého. Jo, a chtěla, ale kdyžtak můžete. Ano, no, oni se mě taky ptali, že to, proč to dělám zadarmo. Ale napište si podnět a já vám taky odpovím.

Mluvčí 2

A dotaz byl, co s tím děláte?

Mluvčí 10

Já to jako vyhazuju. No, halo, trus, jestli řeknete jméno.

Mluvčí 2

Michal Ďuríček z obecního holubníku. Trus nemá, holubí trus nemá žádnou klasifikaci a dá se, dá se vyhazovat jako normální komunální odpad. Nemá, nemá klasifikaci. Dobrý, slyšíme, že nemá klasifikaci toxického odpadu. Současně tady předtím zaznělo, že v tom trusu mohou být nějaké choroboplodné zárodky. Tak, ale já bych teďka dal tady prostor vám s vaší prezentací vlastně, protože vy tam máte taky ještě ekonomický pohled, zase jako věci, ideálně, které nezazněly, nebo třeba které jsou k doplnění nebo k nějakému rozporu.

Mluvčí 9

To si řeknete, anebo máme to posouvátko? Posouvátko by se mi dostalo. Posouvátko bych je to tam, mně by se hodilo posouvátko. A tímhle teda se listuje, se listuje. Mělo by se listovat. Je tam i nějaký ukazovátko? Takhle doleva, doprava, doleva. Ano, jo.

Mluvčí 2

Budu se snažit, budu se snažit. My jsme si v zásadě... Tak jenom prosím ještě to jméno vaše. Moje jméno je Radek Lučan, jsem z Přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity. Většinu těch, že jo, těch problémů tu zaznělo. Já bych se chytil v zásadě té ekonomické stránky celé věci. V podstatě jsme došli k tomu, že existují dvě hlavní možnosti, jak ty holuby regulovat. Jedna je to plynování, jak tady říkali, druhá je tedy ten obecní holubník. Eh, že jo, nezaznělo tady v prezentaci mých předřečníků to, že teda kruciólním, teda předpokladem eh fungování toho holubníku je absence potravy eh v širokém okolí. Oni se do toho holubníku lákají tím žrádlem, že jo, nejenom tím prostorem, zvláště teda eh v místech, kde teda mají k dispozici řadu těch hnízdních možností. A to teda třeba v případě velkého města, jako je Praha nebo Brno nebo Ostrava, těch hnízdních možností je v zásadě nekonečně. Jo, oni dokážou hnízdit prostě i v květináčích. Řada mých kolegů z Prahy mi říká, že je mají v květináčích a ničí jim tam pelargonie a podobně. Prostě na každém balkóně v zásadě, který teda není nějak zabezpečený, jak tady taky zaznělo. To je pravda, mají si to lidi zabezpečit. Souhlasím, eh, nějak. Eh, ale v tomhle konkrétním teda příkladě mě velmi eh překvapilo to, že spolek Obecní holubník uspořádal debatu, v které hlavní odborník na holuby byl člověk, který v centru Prahy na půdě, teda na střeše své firmy, krmí holuby. A těch holubů je tam denně kolem tisícovky. Jak jsem si ověřil, ten člověk ve vaší debatě nedávno, pan Korc, že jo, majitel teda táborské zoo. Já vás poprosím fakticky k tomu holubníku ted'ka. No, prostě kruciólní podmínka holubníku je teda, že se nikde jinde nekrmí, jenom v tom holubníku. Jinde nekrmit. Eh, no a že jo, mě zajímalo, kolik to celé stojí. To tady jako částečně nějak zaznělo, ale byla tady, že jo, veliká hromada čísel, kterých jste se nevyznali. Já jsem si teda vytáhal z různých faktur, které teda se dost obtížně shánějí, ale vytáhal jsem si teda ta čísla, kolik teda stojí ta eh ta likvidace těch holubů, fyzická eh v různých eh městech u nás. Eh, je to teda obtížné se k těm číslům dostat, ale to jsou všechno veřejně dostupné informace. Tohle, že jo, průměrně to vychází kolem 400 Kč na jednoho holuba, nic dalšího to nestojí. Eh, že jo, to druhé řešení je teda ten městský holubník. Eh, jak funguje, už tady zaznělo. Eh, v zásadě ta hlavní motivace, proč ty holubníky teda budovat, je ta to ten humánní přístup, ta láska k těm eh zvířatům. A ted'ka teda ještě, kolik to stojí, to je důležité, že jo. Eh, no, eh, v takové eh metodické příručce, která tady na tom předchozím slidu byla a kterou zřejmě přeložila kolegyně Čermáková, která tady měla tu přednášku, protože ta její diplomka se jmenovala stejně, byť teda tahle ta metodická eh příručka z Německa, přeložená do češtiny, že jo, je volně dostupná na internetu, můžete si ji dohledat. Ostatně, eh, paní nebo slečna Čermáková. No, eh, eh, v zásadě jsem, eh, že jo, z veřejně dostupných informací se mi podařilo získat ty údaje, kolik, eh, že jo, tohle to je metodika, kolik by tak tak zhruba ten provoz toho holubníku pro nějakých 150 holubů měl stát. Je to někde kolem 200 000 Kč, prostě kolem 200 000 Kč, prostě na ten roční provoz, plus mínus. Jo, někde to stojí míň, někde to stojí víc. A tohle to je teda provoz, ne pořízení? Jako to je jenom provoz. Vůbec. Já

se dneska vůbec nebudu bavit o pořizovacích nákladech na holubník. Jo, budou tady znít jenom čísla, která se týkají provozu. Takže veškerá ta čísla, která uvidíte, jsou naprosto minimální. Jenom abych se ujistil, bylo to teda 150 holubů, kapacita holubníků a zhruba 200 000 Kč. Ale to je metodický návrh, to není, to nejsou reálná čísla. K těm se teď dostaneme. Jo, to je metodický návrh, jak to funguje jinde ve světě, hlavně v Německu, který je průkopník těchto městských holubníků. Podle toho se to taky jmenuje augsburský model. Taky ještě existuje jistý basilejský model, ale je velice podobný. Eh, no, a teďka, jak to vypadá v tom reálu, když si to přepočítáme, ty provozní náklady na odstranění toho jednoho vajíčka v tom městském holubníku. Vidíte, v tom Německu je to přepočítáno na české koruny někde prostě mezi 170 Kč a až teda v některých lepších městech přes 2000 Kč za jedno, za odstranění jednoho vajíčka z toho holubníku. V České republice, z čísel, která jsou dostupná, že jo, jiných jsem mít nemohl k dispozici, tak to vychází kolem 550 Kč na jedno vajíčko. To jsou tvrdá čísla, to nemám vycucané z prstu, to si můžete všichni dohledat. Jo, to já vám to klidně pošlu, kdybyste chtěli. Tak to prostě je. A ono na internetu, že jo, s využitím umělé inteligence, jinak byste to googlila prostě týden. Děkuju. Máme tady teda 550 Kč na jedno vajíčko, jenom z provozních nákladů. Vůbec jsem do toho nezapočítával. Z provozních nákladů 550 Kč na jedno vajíčko průměrně. A předtím ta částka, kterou jste měl, těch zhruba 400 Kč, usmrcení holuba, průměrně zase ze všech čísel, která jsem byl schopný dohledat veřejně dostupných faktur a podobně. Jo, jako rozmazávalo se v Praze v novinách, že to stojí 600 Kč. Tohle je průměr pro republiku. Jestli je tam, co máte dál, tam ještě jako? No, dál tam mám, že jo, dál tam mám teda to tvrdá čísla, jak to teda v té jako funguje. Prostě populační model, který prostě má srovnat efektivitu těch odchytů a kolik to bude stát, a efektivitu provozu toho městského holubníku. Vycházím z toho, že v Praze se říká, že je 100 000 holubů, ať to je, jak chce, to je celkem jedno. Ty poměry těch částek budou pořád stejné. Jo, ty poměry budou stejné, ta absolutní čísla samozřejmě, samozřejmě ne. Takže vycházím taky z toho, že ta, že ten poměr pohlaví jedna ku jedné, prostě je to ideální model, není to dokonalý model. Že teda ta reprodukce je třikrát ročně, víme, že to může být až pětkrát, ale zase to budou minimální čísla, abyste byli v obraze. Že jo, vždycky mají dvě mlád'ata na jednu snůšku, šest mlád'at teda, když při třech hnízděních za ten rok. Víme taky z vědeckých studií, že to přežití těch mlád'at je opravdu nízké u těch holubů obecně, je to kolem 50 %. Někde se dokonce uvádělo jenom 30 %. Já jsem teda dal do toho populačního modelu 50 %. A že ta úmrtnost těch už dospělých ptáků je teda v té divoké populaci 30 %. U obecního holubníku se to neví, ale já jsem teda byl na jejich straně, takže jsem dal, že je to poloviční. Já vás taky budu trochu tlačit přímo. Nebudu do konce. A vlastně vidím tam podobné. Při kapacitě holubníků 150. Při kapacitě holubníků 150 holubů, to znamená 75 párů. A v těch cenách, o kterých jsem tady mluvil, jsem zhodnotil dva takové scénáře. Ten jeden je, že chceme tu populaci udržet na těch 100 000, aby nerostla. Jednou metodou by bylo to odstraňování těch holubů, zabíjení jejich. Tou druhou by byla kompletně jenom aplikace městského holubníku. A ten druhý scénář by byl takový, že bychom prostě měli městské holubníky jenom pro polovinu té populace a ten zbytek bychom nechali bez zabíjení. Teda nezabíjet, znělo tady bez zabíjení. Jak by to teda vypadalo, kolik by to stálo a jak by se vyvíjela, nebo jak se vyvíjí ta populace takto ošetřená? Ten scénář na odchyt a odstranění holubů stojí, kdybychom měli všechny ty holuby, které jsou navíc, aby zůstalo jenom těch

100 000 a dál víc jich prostě ta populace celková nerostla, by stálo 48 milionů Kč. Jo, v Praze. Ty propočty, prostě kdybyste to chtěli, vám to dodám, musíte mi věřit, jsou to celkem jednoduché populační modely. Jo, 120 000 holubů ročně by se muselo odstranit. Při tom scénáři, kdy teda do těch holubníků dáme polovinu té populace, aby teda, že jo, ty se budou kontrolovat kompletně odbíráním obou vajíček, což se teda normálně nedělá, většinou se neodebírají vždycky dvě vajíčka, a zbytek necháme. Eh, respektive nastěhujeme takhle, nastěhujeme všechny městské holuby do holubníků, tak na to bychom pro ten holubník 150, který tady jako je, potřebovali těch holubníků, potřebovali těch holubníků celkem 593 na území Velké Prahy. Jo, a že jo, stálo by to skoro 147 milionů Kč. Jo, ten počet odstraněných vajíček. Děkuju. No, to není ještě všechno. Vydržte. No, ale pojd'te to, pojd'te vypíchnout jenom ty důležité body, protože já jsem pochopil, že tady i třeba ty holubníky jako nejsou pro celou tu populaci, že jsou to vlastně nějaké... Vydržte, já pak dám... Nemáme čas, máte poslední tři minuty. Aha, pojd'te. Pět minut. Tak pět minut ještě vám můžu dát. Takže můžu. Dobře. No, a ten druhý scénář teda by byl, že polovina by se nechala v těch holubnicích a ta druhá polovina by se nechala volně prostě žít. Že jo? No, takže by to stálo nějakých, že jo, skoro 83 milionů Kč, takhle ten provoz těch, toho těch, že jo, přes 300 holubníků. Ale to není všechno. Ta, jo, tohle to je jenom půlka pravdy. Ta druhá půlka, ta druhá půlka je, že ta volně žijící populace, nijak jinak nekontrolovaná, nezabíjená, nekontrolovaná odchyty, ta by rostla. Eh, samozřejmě, tohle to jsou ideální čísla, tam je nějaká ještě predace a další prostě, ale ta by nekontrolovaně rostla. Takže ani kdyby těch, i kdyby polovina té populace v celé Praze byla v městských holubnicích, tak ten celkový počet holubů bude růst a bude růst exponenciálně. Nekontrolovaně. Já se zeptám, jestli k tomuhle máte vlastně ještě nějaký zdroj konkrétní. No, tohle to je populační model, který vychází z toho, co jsem vám říkal. Takhle se dělá věda, takhle rostou populace. Jo, aha, mě zajímá celá Praha, ale to je aplikovatelné na zbytek. Jo, tak já prosím ticho ted'ka. Vydržte, a můžete se mě pak ptát. A zkrátka a dobře, prostě tohle to jsou finanční aspekty, finanční aspekty, kolik by to stálo. Jo, takhle, já to nepropaguju, já nejsem pro zabíjení holubů, ale prostě mě zajímají čísla a zajímá mě, jak funguje příroda. Tak a já bych, dobře, já, že jo, tady skončím s těma, s těma... Prosím, prosím, ještě ticho. Aha, tady, tady skončím s těma čísly, ale každopádně bych zde, já jsem se neptal, nedostal jsem na to prostor. To, co tady říkala slečna Čermáková o tom, že se podařilo někde snížit počty těch holubů a že to vychází teda právě z těch, že jo, prací z Německa, já je tady mám všechny, to, co tady ukazovala, to prostě nebyla pravda. Tenhle ten dotazník z té práce, kterou ona tady citovala, tady jasně dokazuje, eh, jo, je to prostě několik otázek. Tak, eh, že jo, nula je prostě, nefunguje to. Jo, prostě je to nula, je nulová odpověď, prostě není to ani dobré, ani špatné. Do plusu, eh, je to pozitivní odpověď. Do minusu, je to negativní odpověď. Takže otázka: Náklady projektu jsou oprávněné? Jo, že jo, jde to od nuly doprava. Jasně. Lokální média informují pozitivně o projektu? Jasně, naprostá většina. Zase prostě to, jo, tohle ten prostě, to je graf prostě a naprostá většina jde do toho plusu, takže všichni jsou pro. Jasně. Koncept je v podstatě úspěšný. Tak to taky jako jo, jo, jo. No, ale poslední otázka je: Úbytek celoměstské holubí populace je znatelný? A tady vidíte nula. Polovina řekla jo, polovina ne. To znamená, není pravda, že se těmi městskými holubníky v tom Německu podařilo snížit početnost holubí populace. Není to pravda. Jo, tohle prostě je černé na bílém. Prostě minimálně si to nemyslí

ti lidé, které se na to ptali. Jo, to je důležité. Mě zajímají fakta. Fakta. Eh, tak já bych to zkusil shrnout je z toho populačního modelu a z toho, že vlastně vyplývá, že by to rostlo, podle vás. A že ne, podle mě to je fakt. Takhle se v Německu se nedá říct, že by došlo k tomu poklesu. No, tam nejsou žádné... V těch zprávách o tom se mluvilo, tam není jediné číslo o snížení populace. Faktickou informaci. Faktické informace. Můžeme dát prostor na reakce, jinak je nestihneme. Faktické informace, eh, že jo, další asi nemám. Prostě v zásadě studiem veškeré té literatury, která se toho týká, vyplynulo, že jediné pozitivum těch městských holubníků je, že je to jako dobré, lidem se to líbí, zvířata netrpí. Ale pokud by nám šlo o snížení početnosti holubů, tak je to nefunkční řešení. Dobře, takže slyším, že za vás jako odborníka to nepovede ke snížení, eh, té populace. A vidím tady reakce. Zkuste vlastně jako ty, ty, ty argumenty, které máte, eh, třeba proti. Děkuji. Jeden jediný, Lipská ještě jednou za paní Příbylovou. Jediný hlavní argument, který už jsem já na začátku řekla, je ten, že je to vlastně nefunkční, ty deratizační klece, protože stejný počet holubů, kterého se jakoby zbavíme, se tam vrátí z jiných lokalit. Noví holubi se stáhnou do uvolněných prostor. A příklad byl daný, jako kdyby bylo někde 80 holubů, které by se vychytaly, tak jich tam bude 80 znovu, protože se tam víc nevejde, budou se tam vracet. A do dvou až čtyř měsíců bude plný počet znovu. Takže ty odchvy klecové se budou opakovat. Slyším, že klecový chov podle vás nefunguje. Tady byla reakce ještě z vaší strany, jste chtěl reagovat? Aha, ještě co? Tady teda já bych můžu, jako mě překvapuje... Tady bych neřekla ještě pana Korce, který byl zmíněný. Tady píše: Studie publikovaná v časopisu Urban Ecology pak jasně uvádí, že se populace holubů po odstřelu velmi rychle zregeneruje, obnoví nový původní počet. Často navíc holubů ještě přibude, protože uvolněné zdroje potravy přitáhnou i jedince z širokého okolí. Ano, ale tak děkuju, to bylo teda k odstřelu. Vrátime se k holubníkům. Michal Ďuriček. Mě docela překvapilo, jak jste, jak můžete pronést, že nějaká populace bude exponenciálně růst? To jako jako zoolog, teda opravdu velmi, jako jak může nějaký zoolog jako něco takového tvrdit? Jako každá jako dynamika populace vždycky jako osciluje, že? Jasně. Tak kdo? A a potom jakoby ještě bych k tomu chtěl říct, jako ten model jako je opravdu velmi vědecký, jako se vším všudy, prostě vynechal spoustu různých faktorů. A ještě potom já bych chtěl říct, že jak já už jsem to tady jednou řekl, a jako to je důležité, tady nejde o nějakou ekonomiku, tady se prostě nechce dát holubníkům šanci. To je to, to je ten problém. Děkuju. A proč? Já se ptám, proč? Tak a já vás tady do toho nepustím, protože tohle setkání je o tom, že by ta šance třeba mohla být, a že se chceme podívat na ty aspekty, a aby ideálně mohlo zaznít ještě třeba, co nebylo řečeno. A zaznělo tady spousta pro, zaznělo tady nějaké proti. A máme poslední čtvrt hodinku, takže teď opravdu ještě bych chtěl, aby zazněly nějaké věci, které nebyly řečené, abychom nešli teď do té diskuze, nebo jenom do toho rozporování. Spíše je pro nás cenné, když zazní ještě něco jako nového, co nezaznělo. Směřem k tomu, proč? Anebo k nějakým dalším řešením. Máme tady třeba ještě někoho za dravce, a támhle máme další reakce. Jo, takže vám dám slovo. Jo, mně ještě přijde, že ono není cíl vymýtit všechnu populaci ve městě těch holubů, ale může to řešit i lokální problémy. To obsazení městské věže nebo fasády školy a podobně. Není cíl jako vymýtit všechny, to ani reálně jako není možné. A jinak chtěla jsem říct, že mě těší, že umíte pracovat s umělou inteligencí. Vaše výpočty byly velmi dobré. A obrázky taky. Dobrý den, inženýrka Lucie Černá. Já se chci zeptat, viděla jsem právě, že umíte používat umělou

inteligenci, ale ověřoval jste si také data z té umělé inteligence? A mohli bychom teda vidět nějaké studie, ze kterých jste čerpala, protože ta čísla byla taková docela zajímavá, tak by mě zajímalo, kde jste je vzal. Děkuju. Ano. Vy jste nedávala pozor. Já jsem tam přesně řekl, jak jsem to spočítal. Tam jako to je, to je skoro, to je skoro trojčlenka. Prostě jeden pár má šest mláďat za rok. No teď ceny jsem sehnal na internetu z veřejně dostupných zdrojů. Já si to vezmu a vlastně teď to ještě tady odkloním tuhle diskuzi. Nechci, abychom posledních deset minut strávili diskuzí nad tím, nakolik tohle bylo validní, nebo ne. Je to nějaký pohled? Potřebuju, nebo rád bych, aby tady zazněly ještě další pohledy, nebo další řešení, možnosti? Ano, vidím vás, že chcete, támhle vzadu, a vy jste se hlásila. Barbara Sýkorová ze CNN Prima News. Já mám dotaz na nějakého odborníka. Další řešení: Antikoncepce pro holuby. Víte o tom něco? Evropská města to používají. Děkuju. Tak prosím krátkou reakci. Ta se používala velice efektivně, například v Lublani. Je to publikovaná studie. Eh, tam se podařilo skutečně tu početnost holubů snížit. Využíval se progesteron nasypaný, prostě namíchaný s tím žrádlem. Ale ten problém dneska je ten, že eh, že prostě tady máme holuba hřivnáče, prostě který je divoký pták. Zároveň jsou tu sokoli, kteří prostě, když toho holuba s těmi vysokými hormony v těle, který způsobuje tu neplodnost, chytí, že jo, tak to může ovlivnit fertilitu prostě toho sokola. Takže takže je to funkční, ale nelze to v našich podmínkách použít maximálně, že byste ty ptáky zavřela do té klece a nepouštěla vůbec ven. V tom holubníku. No, v tom holubníku by to šlo, ale nesměla byste je pouštět ven. Oni ty holuby samozřejmě ven lítají, to je jako bez debat. Jo, máme tady, máme tady ještě sokolníka. Víím, že támhle vy jste chtěl krátkou reakci. A eh, pan Poupě. Tak já bych to dal panu Poupě. Mezitím dojdou k vám, pak dostanete slovo. No, dobrý den. Praha 9 jako právě šla eh novou cestou a my jsme vysadili živé sokoly naprosek a na stříško. A tím jsme se snažili prostě vysadit vrcholného predátora, tím regulovat ten počet a možná vlastně uzdravit i tu populaci těch holubů. My tady mám tady samozřejmě pana sokolníka, kterého jsme sehnali a který nám tuhle tu aplikaci těch sokolů jako prováděl. A a eh, myslíme si, že to je, to je jedno z možných řešení. Jako, ale ale ale jak? A já myslím si, že jeden holubník jako na Praze 9 asi nezmění populaci holubů v Praze, protože jestli si myslíte, že se to dá vyřešit jenom na Praze 9, bez ohledu na to, že Praha je velké město a ty holuby přelétávají, katastry moc jako nedodržují, tak to já si nemyslím. Já si myslím, že tuhle tu problematiku by si měl řešit hlavně magistrát jako celkově, ale na všech Prahách, na všech městských částích. V Praze máme 57 městských částí, takže když si to spočítáte, tak prostě jenom některá Praha s tím něco dělá, některá na to nemá třeba ani prostředky s tím něco dělat. My jsme se prostě snažili s tím něco udělat, něco nového, a vysadili jsme sokoly. Co se týče těch odchyťů, tak já určitě nemám letos v plánu prosazovat další jako objednávání deratizace odchytem do klecí. Jo, ale to to jsme, to jste mohli vědět na začátku, protože to jsem všude říkal. Ale bohužel na těch vašich fórech, a proto jsme se uchýlili k tomuto formátu, jste tohle to neřekli. Jo, ale ale dobře. Tak takže jestli máte dotazy na to, na to sokolnictví nebo na ty volné sokoly jako vrcholného predátora, mám tady odborníka, který by vám je zodpověděl. Já bych to taky. Tak a teď dáme slovo panu Sokolníkovi vlastně jako další metoda, kterou jsme tady chtěli představit. Ne, ne, ne, panu Sokolníkovi, prosím. Tady tady máme pana Sokolníka. Ano, tak dáme slovo jemu. Ano, pan Sokolník, prosím. Anebo můžete i... Jo, půjdete. Tak pojd'te. Já se jmenuju Šimánek, jsem sokolník. K sokolnictví jsem se dostal přes holuby, taková zajímavost. Takže

holubům se věnuji v podstatě od dětství. A tím, jak se ten dravec s tím holubem jaksi potkával na takové poměrně každodenní bázi u holubníků a a na vsi a někde jaksi na okraji lesa, tak jsem se dostal k sokolnictví. Sokol je vrcholový predátor holuba, městského holuba nebo všech holubovitých obecně. Populace v Praze je nějaká, je relativně stabilní. Samozřejmě, pokud tady bude nějaký další sokol, v tomto případě je ta ta ta ta cesta byla taková, že jsme to podpořili sokolím samcem, který je ten, který potom vybírá hnízdiště, řeší ty jaksi teritoriální záležitosti, láká tam samice, které se tady samozřejmě objevují na tahu a jsou tady z od jaksi z jsou od narozené vlastně v přírodě, v divočině, jsou to divoké sokoly. Ta ta snaha byla taková, aby eh se sokol v místech, kde ty holuby jsou, jsou tam koncentrované, tak, aby se vyskytoval. A ten sokol v podstatě tu populaci nevyřeší. Není to řešení to, že by toho, že by ty holuby vylovil a že by je nějakým způsobem zlikvidoval. On v podstatě dělá eh zdravotní policii jako všechny predátory a dravci. To znamená, že on eh vlastně ty eh eh holuby, kteří jsou slabí, jsou nemocní, jsou nějakým způsobem zranění, handicapovaní, tak to jsou ti, na které on se zaměří. Pokud někdo sokola pozoroval, pozoroval ho při útoku na holuba, který je rychlejší, to prostě poštovní, závodní nebo opravdu vylítaný normální holub, tak vidí, že to je poměrně nerovný souboj a nepovede se mu to. Povede se mu jeden z deseti útoků, kdy je úspěšný. Takhle to prostě funguje. Sokoly byla nějaká nějaká alternativa. Je to přírodní cesta, měla by být obecně dobře přijímána, protože to není nic, kdyby do toho nějakým zásadním způsobem zasahoval člověk. Je to vyloženě podpora té populace, která tady je. A je to v podstatě nějaké, jako řekněme, doplňkové řešení, protože vždycky to bude soubor nějakých opatření a nebude to jenom jedno řešení. Tak toto je jedno z nich. Tak děkuju. Slyším, že to vlastně spadá do toho souboru komplexních opatření. A ano, dotaz? Já se jenom chtěla na zeptat, jestli... Jo, je tady přirozená populace, je poměrně stabilní a je dobrá. A v podstatě každoročně odchovávají mláďata. A dá se říct, že že ta Praha eh tímto tempem, pokud bude všechno v pořádku a nic se jako nepokazí, tak bude tak rozumně zaplněná. A ten ten dravec, který tady tu tu tu svoji existenci, kterou samozřejmě člověk ovlivnil eh eh DDD a a jinými zásahy, tak se navrátí zpátky. A bude tady nějaká rovnováha, která v podstatě chybí. Ono to možná nezaznělo. Ten problém těch holubů je je nerovnováha. To znamená, ubyli dravci, ubyla ta predace, nahradili ji, dejme tomu, kuny v tomto případě. A nebo nebo opravdu okrajově ten ten krahujec nebo nebo i ta poštolka výběrem třeba mláďat z hnízda. Ale ale ti dravci tady chybí. A sokol je jeden z nich. A tu populaci nevyřeší. Ale protože všichni chceme, aby ty holuby byly v kondici a byly zdraví, tak je to jeden z dílků malých k tomu, aby se to tak povedlo. Tak děkuju. Zeptám se, jestli k tomuhle je dotaz nebo reakce. Přidám... Jinak ještě, než přidám to slovo, my máme teď v tom čase, který jsme vlastně jako původně plánovali, do osmi hodin posledních pět minut. Mám informaci, že to můžeme být třeba o čtvrt hodiny déle. Jo, takže pokud chcete, je to možné. Pokud budete potřebovat odcházet, je to možné taky. Jo, ale vlastně ještě těch čtvrt hodinky zkusíme, kdo bude chtít. Takže tady můžete být a přinést ještě vlastně nějaké svoje nápady nebo věci, které by měly zaznít, aby vlastně dál městská část je mohla třeba brát v úvaze při tom rozhodování. Tak já bych teda ještě podpořil pana Šimánka v tom, že eh odborníci se shodují na tom, že zhruba 30 kusů sokola Praha zvládne. Zatímně se pohybujeme na čísle polovičním maximálně. Tak to je jedna věc. A druhá věc, protože máme tu zkušenost již z městské části Praha 14, tak je tady

neopomenutelný fakt, který platí. A to znamená, že ne vždy je cílem toho sokola teda ulovit toho holuba, ale tím, že se pohybuje v lokalitě, kde se ty holuby vyskytují, tak jim zneklidňuje život natolik, že v té lokalitě nehnízdí. To znamená, že tím dochází opět jako další metodou ke snižování té populace. Pravda, eh ze sídliště Černý Most se holubi přesunují k metru. Ale co je podstatné právě teda pro ty lidi bydlící na tom sídlišti, mají klid. Můžu to potvrdit na vlastní zkušenost. Já jsem pořád Libor Šprysl. Ono mě tady půlka lidí zná docela dobře. To jo. A ať to máme v záznamu. Děkuju. Tak viděl jsem, že vy jste se hlásila. Tady jste se hlásila. Pak i pán vzadu může přispět ještě. Tak dobrý den. Tak já se jmenuji Terezie Zlíčová, jsem občanka Prahy, studentka. A jsem teda proti eh klonování holubů, proti týrání zvířat celkově. Eh teď mi vlastně došlo na pana Šprysla. Vy mluvíte teda o snížení holubí populace, když se nasadí ten sokol. Tak eh ono to vlastně neplatí, že jo? Ono eh se akorát přesune vlastně ta holubí populace jinam, že jo? Tam není místo, kde by hnízdil. Nepřipadá mi to moc logické. A mohla bych ještě na pana Sokolníka teda eh z hlediska eh těch financí? Je to vlastně opakované eh opakovaná metoda. Eh musí se i vlastně zaplatit ten sokolník. Eh opakuje se to prostě. A jestli můžete tak tomu říct, že eh ta holubí populace se vlastně nezmenší, jenom se přesune jinam? Děkuju. Tak Šimánek ještě jednou. Eh ona se zmenší. Eh ten sokol, ať už velikosti, ať samec, který je menší než samice, nebo ta samice, která může chytat samozřejmě i nějaké větší druhy ptáků, tak pokud se na to holuba specializuje, a on se na ni specializuje, tak uloví v podstatě holuba denně. To znamená 365 holubů za rok. Není to málo. Když to srovnáváte s holubníkem, je tam nějaké číslo. Když to srovnáváte s odchylem, je tam nějaké číslo. Je to číslo i tady. To znamená, že myslím si, že že dva holuby s nějakými sedmisty, teda dva sokoly, pardon, s nějakými sedmisty holuby, které uloví v dané lokalitě, tak si nemyslím, že to je zcela zanedbatelné. A možná ještě, jestli dokážeme říct tu finanční náročnost, že tam byl dotaz na tom, jak to jako jak je to efektivní, tak ještě ty finance, jestli se dají říct. A teď nevím přesně, možná konkrétní dotaz. Co co stojí vlastně sokolník nebo roční provoz sokola? Já nevím, jak se to dá říct, jestli se to dá říct. Možná, že ne. Ne, roční ne. Probíhá v podstatě nějaké tři měsíce, někdy možná déle, čtyři měsíce. K tomu je nějaký doplňkový monitoring a nějaké další věci, které jsou s tím spojené. Výcvik toho sokola vyjde na nějakých třeba 40 000, to znamená 10 000 měsíčně. A ten pořizovací cena toho sokola je od 10 000 do 45 000. Děkuju. Tak to jsou teď k sokolům vlastně ještě. Aha, tak Michal Ďuriček. Já musím říct, že jako proti sokolům to už jsme tady říkali, jako opravdu nic nemáme. Eh ale jako připadá mi, že jsou to zavadějící jako ty data, že jo? Jako prostě jako pro nás chce, pro nás se vždycky chce přesná čísla. Jo, tohle, tohle, tohle. Vy řeknete, ten sokol uloví jednoho holuba denně, a tím je to jako vyřízené. Jo, ale jako to není vůbec pravda, že ten že ten sokol jako uloví jenom holuby. No, samozřejmě, že může ulovit i nějakého jiného ptáka. Ano, ano. Ale a sokol obecně je potravním specialistou. A pokud je k tomu ještě naváděn, tak ten sokol opravdu preferuje holuba jako hlavní kořist. To, jestli uloví z toho celkové, bylo to číslo, můžeme ho snížit o 30, je to jedno. Mezitím chytil nějakého jiného ptáka, který byl oslabený, někde byl třeba strašný úsek. Takže samozřejmě to číslo může být o nějakých pár jedinců míň. Ale jako myslím si, že pokud se podíváte na... nebo nemusíme ani nějakým složitým způsobem nikde dohadovat. Já bych to nechal takhle, že prostě je možné, že to je o něco méně. A jenom ať dáme prostor ještě dalším dotazům nebo dalším věcem, protože opravdu ten čas je neúprosný. Eh takže prosím

krátkou reakci. Tady se možná nepochopilo to, že nejde o sokoly, které někdo někde má na ruce. Tady v Praze hnízdí sokoli, kteří sem přišli sami, které tady nikdo nevypouštěl. Tady v Praze hnízdí letos minimálně čtyři páry sokolů. Ty přišly samy jenom díky tomu, že se jim někam daly budky, například na Malešickou spalovnu, na na komín. Jo, nestojí to nic. Tu budku, ta budka stojí 20 000 Kč, jednorázová investice maximálně. Jo, ale ale ale zároveň jistě se budete chtít ptát, jestli to můžete udělat tady. Není to tak jednoduché. On ten sokol zase potřebuje, aby ta budka byla někde hodně vysoko. Typicky se to dává na ty komíny. Já jenom upřesním, součástí toho je instalace hnízdní budky. Takže tady že tady bude i hnízdní budka. Ano, tak děkuju. Takže to máme vlastně eh sokola přesokolníka, sokola, eh který je vlastně divoký. Víím, že tam pán byl předtím. Tak ještě bych dal prostor vám, jestli to je k sokolům, nebo jestli to je co jiného. Martin Bárka, jsem tady jako občan. Eh část toho dotazu už se právě zodpověděla. Ale mě by zajímalo, rád bych se zeptal pana Poupěte, když jsme se dozvěděli, že jsme se dozvěděli, že sokoly vlastně jsou poměrně málo efektivní. Zároveň jste řekl, že eh nechcete objednávat už další deratizace. Tak jestli se vám v hlavě rýsuje nějaký jako nějaký způsob řešení, který byste chtěl tady na Praze 9 vyzkoušet? Možná můžete k pultíku, jak přesně tam míříte. To je super. Kdybych to věděl, tak jsem přece neuspořádal, nesvolal jsem tuhle tu veřejnou diskusi. Jako to je tahle ta veřejná diskuze o to, abych se dozvěděl něco, co jsem si třeba neuvědomil, nebo kolegové neuvědomili. Proto tady jsme. Já jsem jenom přišel s tím, že jediná moje novinka toho je vypustění volně žijících sokolů. A ty náklady, které tady říkal pan Sokolník, jsou jednorázové. Ty se neopakují každý rok a nemusí ho nikdo hlídat a podobně. On si loví potom sám. A to teritorium většinou dodržuje. Teda pokud není, pokud není třeba otráven, tak samozřejmě. Ale ale ten sokol je volně žijící potom živočich, který nám tady loví holuby. Jenom aby aby aby to bylo jasné. Není to žádný sokol, kterého někdo někde přivede a odvede. Jo, tak jasné, ale sokol je taky chráněný. Já nevím, jako taky, když ho někdo otráví, tak... Dáme ještě Sokolníkovi. Můžu. Já já na to musím zareagovat. Nevím, kdo to říkal o těch chráněných ptácích. Kdo kdo, prosím? Jo, byla otázka, jestli sokol může zabíjet chráněné druhy. Ano, ano. Krahujec, jestřáb, káně, všichni tito dravci zabíjejí to, na co se buď specializují, nebo to, co se jim naskytne. Takže jakýkoliv sokol, který se kde vyskytuje, loví. Je to běžné fungování v přírodě a je to naprosto v pořádku. A pokud někdo má rád přírodu a nějakým způsobem s ní funguje, tak toto je normální fungování v přírodě. Takže ano, může chytit třeba straku. Jo, můžeme se třeba zmínit o straku. Ano, ano, může samozřejmě ulovit i rybnáče. To je taky holub. Je on na něj poměrně velký. To je půlkilový holub. Není to jednoduché. Já bych to nechal už jenom u toho, že ano, nebudeme to dál rozvíjet. Dám teď slovo panu tajemníkovi. Pak budete mít vy otázku. A já tam můžu. Já bych jenom... My jsme, my se tady bavíme... eh debata byla regulace holubí populace na Praze na 9. Tak dlouho jsme se tady bavili o odchytu. To už asi, myslím si, máme nějak eh zdokumentované. Vííme, že je proti tomu odpor. Máme tady holubníky, které jsou tady data. Tak se s nimi seznámíme. Nebyla tady ještě informace o tom omezení krmení, což jako mně osobně tady dělá problém, že tady před metrem Vysočanská je nějaká paní, která tam prostě sype rohlíky a přes den to zobou holuby, přes noc potkani. A je to tam hrozné. Tohle to si myslím, že je taky důležité, aby tohle to krmení přestalo. A my si zanalyzujeme nějaké možnosti, pokuty, protože je to ve vyhlášce, že krmení je zakázané. Takže tohle to si myslím, že by mohla být taky taky jedna z cest. Máme

tady sokola. Zná ještě někdo nějakou jinou cestu, jak regulovat holubí populaci, ke komu se nedostalo slovo? Holubníků jsme v tomhle. Vidím. Je to teda nějaká cesta ještě k regulaci holubů další? Dobrý den. Jmenuju se Ladislav Kirvej. Já jsem se jenom chtěl zeptat sokolníka, jak ten sokol může být kontrolovaný, když nemá ani kameru? Já tenhle už už tohle to nedovolím. Ta otázka byla, jestli ještě nějaká jiná cesta. Že zabíjí po Praze chráněné druhy. Ano, bylo řečeno, že je to možné, že může sokol zabít chráněný druh. Eh, přesně. Tak a já teď to ještě vrátím. Vy jste měl otázku. To ještě... Dobrý den, Janák, městská část. Já bych se chtěl zeptat, jestli teda ty holubníky uregulují počet holubů, aby byl na konstantní stabilním místě, eh, v jako hodnotě. A pokud ne, jak by se ty ostatní vypořádávaly zase, když támhle kolega říká, že to je exponenciální, že to roste, tak to by se přistavovaly další a další holubníky? Nebo jak už by se to zregulovalo? Uregulují to? Tak tady už bylo řečeno, Michal Ďuriček z Obecního holubníku. Tady jako není důležité mít ubytovat všechny holuby do holubníku. Jo, eh, jednak ta metoda funguje... Čím takhle, ta metoda funguje. Čím déle se provádí, tím líp funguje. Jo, tam je to je oproti těm klecovým odchytnům nevýhoda, že opravdu se musí, eh, že se musí, eh, provádět dlouhodobě. A a není a a musí se k tomu přistupovat nějakým... jako musí se u toho přemýšlet. Jo, není to jenom tak, že prostě se někde postaví klec a prostě odchytnou se holuby. Jo, a ten ten holubník, jako i malý holubník, dokáže... Tam jde i o tu kontrolu toho hejna. Jo, od ten holubník, vy pomocí toho holubníku jste schopni kontrolovat mnohem větší hejno, než než jako vy v tom holubníku se těch holubů hnízdí nebo nachází. Jo, a určitě stačí prostě čtvrtina, jako na tu původní... Já bych to dimenzoval jako tak jako odhadem, prostě čtvrtinu, eh, kapacity holubníku na to původní na to hejno. Mně jde o to, aby se nerozrůstala. Ano, jako na tu regulaci říkám. Jo, jak to udělat, aby se vlastně jako při použití holubníků nerozrůstala populace? Ano, kdyby bylo potřeba i holubníky. Já říkám, říkám, že na tu regulaci to odhaduju tak, že čtvrtina toho té kapacity holubníků na to původní hejno. Já mám kvůli těm holubníkům kombinaci. Jo, a krátkou. Ne, ale jinak, jako jak říkám, to to hejno jako jedním holubníkem, jedním malým holubníkem lze kontrolovat mnohem větší, mnohem větší hejno, než na jakou kapacitu je stavěné. Děkuju. Ano, vím. Krátkou. Opravdu máme v podstatě reakce. Pak už končíme. Helena Jírová, já mám firmu, která potom je ochotná vystavět holubníky jenom za materiál. To je jedna věc. A potom sehnat sponzory i na provoz. Děkuju. Aspoň prostě výstavbu určitě. A provoz třeba zmírnit. Výstavbu určitě. A ten provoz, budou se už podílet ti sponzoři zase na určité části. Prostě tahle ta pomoc je už nabídnutá a byla nabídnutá i Praze 9 už. Aha. A možná, jestli buďto na mikrofon, nebo pak nám tady řeknete vlastně kontakt nebo jméno firmy, ať vlastně... Musím si říct o to přesné znění té firmy. Jo, takže pak zavolám si jediňě. Dobře. Jo, ještě možná... Ještě pan Poupě říká, že nedostal tu nabídku. Ale tak určitě je tady možnost na propojení. Ještě jenom připomínám ty divoká hnízdiště, jo, co tady bylo řečeno od paní Košanové. To je možná náhodou. Ještě další jedna vlastně z těch možností, které zazněly. Renáta Ládivová, mám jenom drobnou poznámku. Bylo by dobré se podívat i jako na zkušenosti, hlavně do zahraničí, kde se ty holubníky, eh, kde fungují už desítky let. Jo, a je to, je to například v Německu, Francii, Belgii, Rakousku, Velké Británii, Nizozemí a Švýcarsku. Já vás zastavím, protože to jsme tady měli z toho zahraničí. Už jsme tady měli ty inspirace. Já jsem potřeboval něco nového, jestli bude. Ne, už už končíme. Už končíme. Eh, nabízím, pokud někdo ještě něco chtěl říct a nemohl, může pak to ještě tady

přidat takhle, že to, že to přidáme do toho zápisu, který nafotíme a dostane ho městská část. Vlastně bude s tím moct dál pracovat. Já už teď, tím, že opravdu máme vlastně 10 minut po, jo, posledních 5 minut v tom nataženém čase, chci vlastně tak jako shrnout, co, co, co máme za sebou. Jo, měli jsme záměr vlastně vytvořit prostor pro diskuzi, k hledání cest, jak regulovat holubí populaci, aby to bylo nějak proveditelné pro městskou část a přijatelné pro vás jako občany. Eh, cílem bylo posbírat argumenty pro a proti, nějaké, co se týče i proveditelnosti, šetrnosti, nákladnosti. A my vlastně jsme si tady takhle jako zmapovali tyhle jednotlivá řešení. Respektive nejdřív jsme se bavili, co je celkově v rámci toho tématu důležité, jo, pro tu jako holubí populaci vlastně ve městě, na Praze 9. Jo, a pak jsme si prošli ta jednotlivá řešení, kde tady bylo usmrcování plynem, byly tady ty holubníky, byl tady vlastně sokolník jako nějaké doplňkové řešení, eh, zmíněný další komplex souborních opatření. Eh, tady mapovat ta řešení, nebo ne? Eh, další jako komplexní soubor opatření vlastně. A myslím, že v tom čase, který jsme měli, takže tady toho vlastně zaznělo hodně. No, cílem nebylo tady se jako dohodnout, rozhodnout, ale dát možnost vám vyjádřit vlastně, co chcete, přinést k tomu argumenty. I tady bylo vlastně vidět, nakolik třeba s vámi souzní ta ochrana těch holubů. Jo, takže já moc děkuju vlastně jednak tady za uspořádání, jednak za to, že jste přišli. A možná na závěr, jestli vám můžu ještě předat slovo jenom vlastně na to rozloučení. Jestli chcete, pane tajemníku, nebo pane Poupě. Děkujeme. Já děkuju, že jste přišli. Já děkuju, že jste všichni přišli, že jsme si vás vyslechli. Praha 9 měla odvahu něco takového uspořádat, na rozdíl teda od jiných městských částí. A samozřejmě zápis a podobně předáme potom, jak jsme byli, jak jste byli na začátku srozumění na Komisi životního prostředí u nás tady na Praze 9. A pokud, eh, se z toho něco usneseme použít, tak samozřejmě to předložíme radě. No, zatím zatím nechci tady říkat nějaké závěry a podobně. Ale děkuju za vaši účast a za vaše podněty.